Borsod-Abaúj-Zemplén

Üzleti és társasági lap

2006. augusztus
VII. évfolyam
Ára: 237 Ft

Magazin

Barangolás Abaújban, Zemplénben

Mádi anziksz

Köztünk élő művész

„A múlt élni tanít”

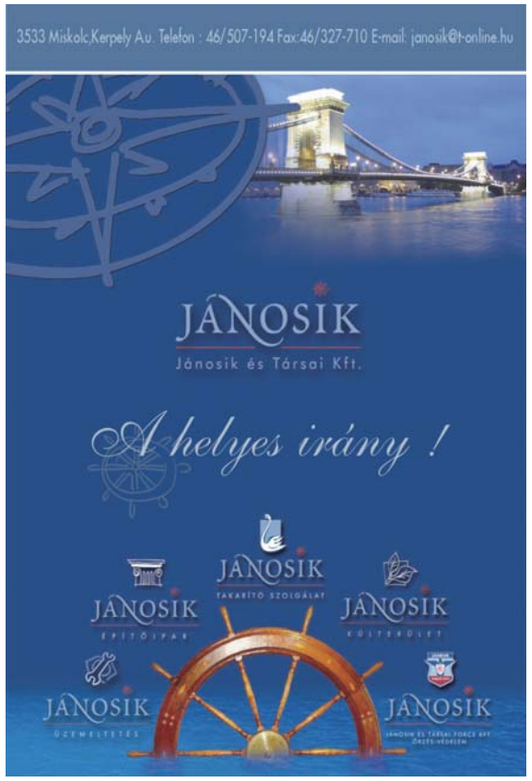

Borsod-Abaúj-Zemplén Megye

Ügyvezető-főszerkesztő:
Orosz B. Erika
30/477-0787

Főmunkatárs:
Fekete Béla

Lapunk állandó szerzői:
Csontos László, Gáll Márta, Nagy Márta, Szabó Virág, Köteles Viktória, Kocsik László

Fotó:
Orosz László, Fojtán László, Csáti Ersók Péter

Reklám és marketing:
Orosz László

Design & layout:
Orosz Péter

Tördelés:
Gyetvai Erzsébet

Kiadja az ORLEX Kft.
Kiadásért felel:
A kft. ügyvezetője

Szerkesztőség:
3519 Miskolc, Csabai út 34.
3503 Miskolc 3. Pf. 82.
Tel./fax: 46/431-411
e-mail: orlex@chello.hu
Internet: www.rmagazin.hu
ISSN: 1786-2590

Nyomda:
OTA a.s. Kosice

Terjeszti:
A Magyar Posta Rt., Északhír Rt.

A lap támogatói:

Mentó Környezetkultúra Kft.
3510 Miskolc, Pf. 514.
Tel./fax: 46/505-480
46/505-380, 46/505-381
TELVILL Kft.
3527 Miskolc, József A. u. 49.
Tel.: 46/500-945
SZATEV Rt.
3800 Szikszó, Külterület Pf. 44.
Tel.: 46/596-020
FK Raszter Építő Rt.
3533 Miskolc, Felsőszinva u. 3.
Tel.: 46/531-800
ÉPSZER Építő és Szerelőipari Rt.
3950 Sárospatak, Eötvös u. 51.
Tel.: 47/311-114

Lapunkat rendszeresen szemlézi Magyarország legnagyobb médiafigyelője, az
»OBSERVER«
OBSERVER BUDAPEST MÉDIAFIGYELŐ KFT

Rmagazin

Tartalom:

JEGYZET
Itthon nyaralunk! 5

BARANGOLÁS ABAÚJBAN, ZEMPLÉNBEN
Mádi anziksz 6-7
Tolcsvai borfesztivál 8-9
Kéked a vadregényes táj csöppnyi kincse 10-11
Encsi ünnep 12
A képviselő válaszol 13

KÖZTÜNK SZÓLVA
„Nem kellene felélnünk a jövőnket” 14

ÜZLET
Csak természetes anyagból 15

KÖZTÜNK SZÓLVA
„Egybekelt” az Inveszt Rt. és a TiszaSzolg 2004 Kft. 16-17

ÜZLET
Fejleszt az Ikeron 18-19

KÖZTÜNK ÉLŐ MŰVÉSZ
„A múlt élni tanít” 20-21

AKIKRE BÜSZKÉK VAGYUNK
Tiszacsege gyöngyszeme 22
A csegei hajóskapitány 23

MÚLT
Az elfeledett sereg nyomában 24
Magyar hangszerkészítők kiállítása 25

RÉGI MESTERSÉGEK
„Körülöttem mindig sokan vannak” 26-27

MEDICINA
„Jaj úgy élvezem én a strandot!” 28-29

OKÍTÁS
Iskolapadban 30

HITÉLET
Templomok falai között 31

AKIKRE BÜSZKÉK VAGYUNK
Széllel szemben 32

ÉKSZERDIVAT
Ékek éke: drágakő és féldrágakő 33

PROGRAMAJÁNLÓ 34

EU HÍREK 35

Elite profilrendszer

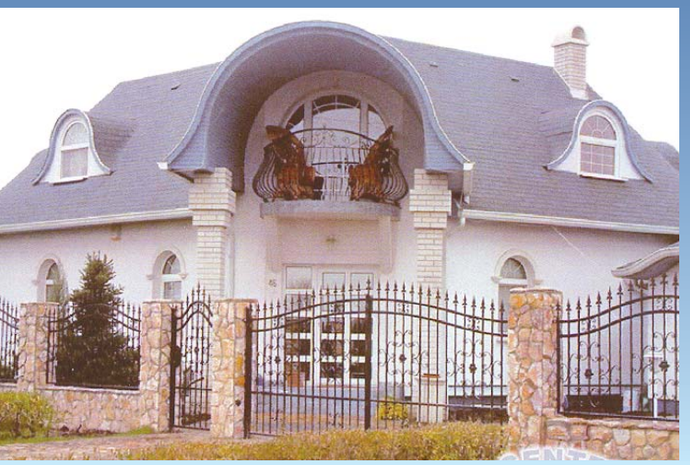

Elite 5 kamrás ablakrendszer

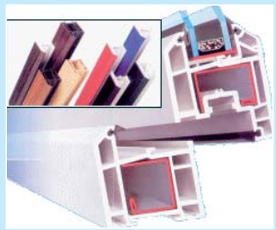

3792 Sajóbábony Ipari Park
Tel.: 46/549-518 Tel./fax: 46/549-519

BEMUTATÓTEREM:

Miskolc-TESCO Áruház
Tel.: 46/381-006
Fax: 46/509-053

Nyitva:
H.-szo.: 9–19 óráig
v.: 10–18 óráig

NYÍLÁSZÁRÓ CENTRUM KFT.
PROFI

Thyssen Polimer profilrendszerek

Itthon nyaralunk!

Nyár van, még néhány hétig nyár van. Hurrá nyaralunk!!! Nyaralunk? (Általában!) No, az idén nyáron biztos, hogy nem mozdulunk sehová. Viccesen megjegyzem, amikor összeül a családi kupaktanács: majd ősszel, mert a mi korunkban már kényelmesebb utazáshoz a hűvösebb időt választani. De most úgy tűnik az ősz is kiszámíthatatlanul „forrónak” ígérkezik. Legalábbis a hazai vállalkozások számára. Így nekünk is. Úti csomag helyett, azzal a bizonyos másikkal fogunk birkózni – amit egyébként inkább reformnak, vagy egyensúlycsomagnak neveznek –, s csak remélhetjük, hogy megbirkózni. Persze előfordult már máskor is, hogy pénztárcánk nem engedte meg a nyaralást, s ha páromnak – szokásával ellentétben – mégis utazni támadt kedve, mindig azzal hűtöttem le a kedélyét: Ugyan hová utaznál, innen Tapolcáról, amikor a fél világ hozzánk igyekszik nyaralni? Először hazánkat kell megismerni, nem mindjárt idegen honba szaladgálni – mondom a szokásos pedagógus szöveget – áltatom magam is a sanyarú helyzetben. Ezen mindig jót somolygott, néha ugyan kicsit savanyúan...

S, mit olvasok a minap, egy brüsszeli elemzésben?! Itthon töltik a legalább négyéjszakás nyaralások 73 százalékát a magyarok, s ez jóval magasabb arány, mint az EU-átlag – derül ki az Eurostat legfrissebb felméréséből. Boldog vagyok, hogy az elemzők is engem igazolnak. Másnak is jobb itthon nyaralni, nem csak nekünk. Örömmel mutatom férjemnek a statisztikát. Mindjárt igazolva látom az elméletemet.

Az elemzés többi részét persze már csak egyedül olvasom. A régi tagállamok többségéből azonban többen utaznak külföldre a szabadság alatt, mint ahányan otthon maradnak. (Vajon miért?) A legmagasabb arányban – érthető módon – a parányi Luxemburgot hagyják el polgárai, ha nyaralni mennek: itt az utak 99 százaléka külföldi utazás. De Belgiumból, Írországból, Dániából, Ausztriából, Németországból, Hollandiából és Nagy-Britanniából is külföldi végcélja van az utak többségének. Ezeknek az országoknak az állampolgárai bizony nem az EU átlag alatt élnek, állapítom meg kissé irigykedve.

Ezzel szemben az új tagállamokban a lakosság többsége a nyaralás idején is otthon marad. Nem akarom itt számadatokkal untatni az olvasót, de bizony jóval a többség. Ugye azt ezek után nem kell mondanom, hogy mindez nem azért van így, mert a régi tagállamok lakosai kevésbé szeretik hazájukat, vagy nem szeretnék az ifjabb generációval olyan jól megismertetni azt, mint az új tagállamok polgárai.

Csak meg kell néznünk az egy főre jutó GDP adatokat, s mindjárt megláthatjuk mi az oka, a látszólagos „Ismerd meg szűkebb pátriádat” mozgalomnak. Ha arra is futja egyáltalán?! Mint ahogy sok hazai családnál bizony, nálunk sem ez volt az igazi ok, hogy az idén itthon nyaraltak. Itthon nyaraltunk.

Varga B. Erika

Mádi anziksz

Név:	Galambosi Imre
Kor:	55 év
Eredeti foglakozás:	borász
Család:	felesége egészségügyi dolgozó, három gyermekük közül a 28 éves leányuk már önálló, a 24 és 19 évesek még iskolások
Hobby:	vadászat, borászat
Zene:	cigányzene, magyar nóta, klasszikusok
Könyv:	főként lélektani könyvek, de mindent szeret
Sport:	foci

Általános iskola

Mád hajdani gazdagságát ma is számos építészeti remek őrzi. A XVI. századi késő gótikus katolikus templom, a XVII.századi dézsmaház, a XVIII. Századi copf stílusú zsinagóga, a barokk Rákóczi – Aspremont kastély és több kisnemesi kúria, amelyek ma is kisvárosias külsőt adnak Mád főutcájának. Ott jártunkkor még apróbb nyomait látni az előző napi – augusztus 9. – özönvízszerű felhőszakadásnak, amely azért nem volt akkora, mint 2005-ben, amikor sártenger öntötte el a települést, és a lakóházakban is kárt tett az áradás.

– Nem csak a hektikus időjárásnak, hanem sajnos annak is köszönhető az áradás, hogy a település melletti hegyeken, amikor a szőlőket újratelepítették, nem épültek meg a védősávok és a vízelvezető árkok. Vagy ha vannak is, nincsenek rendesen tisztítva, s nem vezetik el a lezúduló csapadékot. – mondja, s mutatja egy mádi fiatalember, aki a zsinagógához kalauzol bennünket, s még hozzáteszi – De nemsokára meglesz a csapadékelvezetés, s akkor többé nem lesz ilyen gond. Épp ideje, hogy megoldódjon, bár azt hozzá kell tennem, hogy annyit fejlődött a falu az elmúlt években, mint azelőtt soha...

– Galambosi Imre polgármestertől természetesen erről is érdeklődtem, amikor Mád elmúlt éveiről és a jövő terveiről beszélgettem.

– Az elmúlt évi nagy áradás után a csapadékvíz – elvezetésére 1,3 milliárd forintot pályáztunk és kaptunk, tehát ténylegesen megoldódik ez a gondunk. De egyébként abban van igazság, amit a fiatalember mondott. Sajnos ez a tendencia a hegyen, néhány gazdálkodónál, hogy nem gondozza, javítja, tisztítja az árkokat, mint valamikor. A régi szőlősgazdák erre nagyon odafigyeltek.

– Készítsünk egy kis számvetést! Ezen a pályázaton kívül milyen beruházások valósultak meg az elmúlt négy évben?

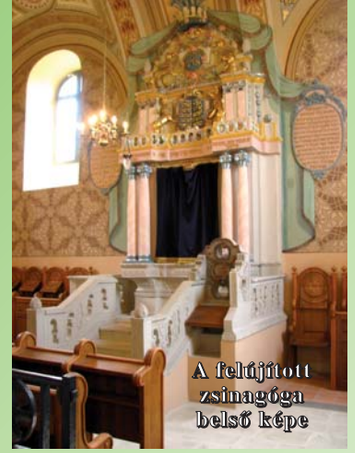
A felújított zsinagóga belső képe

– Közel 3 milliárd forintot nyertünk. Persze többre pályáztunk... Az első lépés a szennyvízrendszer megépítése volt 1,150 millió forintos pályázati pénzből, s ezt az elmúlt évben át is adtuk, majd az úthálózat rendbetételét tartottuk fontosnak, s most már elmondhatjuk, hogy 99 százaléka rendben van az útjainknak. Aztán 70 millió forintos beruházással építettünk egy 500 adagos konyhát, amely ellátja az intézményeinket, az óvodát, az idősek otthonát, és még kihordásos ebéd is van. Ez megyei pályázat volt. Sok apró pályázatot megnyertünk, óvoda, iskola felújításra, gépeket vettünk, hogy a település tisztaságáról magunk gondoskodhassunk. Elkészült a zsinagóga felújítása180 millió forintból, és 20 millió forintot pályáztunk a volt rabbi képzőre, amelyben kiállítótermek is helyet kapnának. A Fürdő - dűlőben lévő szabadidő központra 50 millió forintot nyertünk. Ez egy ma is kedvelt kirándulóhely, ahol szeretnénk egy halastavat kialakítani, rendbe tenni a sétáló utakat, és egy boros pincét építeni. Arra is nagyon sok pénzt fordítottunk, hogy kész terveink legyenek, így van tervünk a ravatalozó megépítésre, a sportcsarnokra, amely közel 150 millió forintba kerülne. Kész terveink vannak a főutca rekonstrukciójára. Ez nemcsak az épületek felújítását, hanem terek építését is jelenti, meg a Mádot kettészelő Fürdő patak leburkolását is. Terv és feladat persze bőven van az elkövetkezendő évekre.

– Azt tapasztaltam sétálgatva a városban, hogy pezseg, él a település, sok a vállalkozás, sokan sétálnak helyiek az utcán, és meglehetősen nagy az idegenforgalom...

– Több új vállalkozás telepedett meg az elmúlt években nálunk, s ez nem csak borászatot, hanem egyéb tevékenységet is jelent. Ami persze munkalehetőség is az itt élőknek. Sajnos a lakosság nem gyarapodik, ma 2600-an lakjuk a települést, de ahogy növekszik az idegenforgalom, épülnek szépülnek a szálláshelyek – mint a 2005-ben átadott mádi Kúria – úgy talál egyre több fiatal helyben munkát, s lassan gyakorlat lesz, hogy az iskola elvégzése után hazajönnek. Számos olyan kulturális programunk van, amely sok vendéget vonz: mint a szüreti napok, vagy az ökumenikus egyházi találkozó, a Zempléni Nyár rendezvényei.

Az egykori rabbi képző épülete még felújításra vár

– Milyennek látja álmaiban a Polgármester a jövő Mádját?

– Én csak azt szeretném elérni, hogy Mád visszanyerje a régi városi rangját, amely szőlészeti-borászati központ volt, ahol alakultak, s működtek a takarékpénztárak, ahol pezsgett a kereskedelmi élet. Azért dolgozunk, hogy még inkább méltóak legyünk a Világörökség részeként, egykori hírnevünkhöz.

Egy kis történelem

A régészeti leletek tanúsága szerint a régi korok embere is szívesen telepedett le e tájon. Az i. sz. 400. év környékéről már szőlőtermesztésre utaló leletek is előkerültek. A település a 13. században már létezett. Már a legrégebbi oklevelekben is mezővárosként említik. A 15. században a tokaji várhoz tartozott, majd a regéci várhoz. 1541-ben a tállyai uradalom részeként említik.1567-ben a törökök felégették a falut, de ismét felépült, a 16. század végére Zemplén vármegye hetedik legnépesebb települése lett. 1627-ben már vásártartási joga is volt. 1637-ben a törökök újra felégették. Védekezésül a falusiak megerősítették a templomot.

1645-ben pestisjárvány pusztított a faluban, 1694-ben pedig sáskajárás sújtotta a mádiakat. Ezt 1695-ben egy jégeső követte. A sok csapás után a település újra fejlődésnek indult. II. Rákóczi Ferenc és nővére 1700-ban megvásárolta a települést. Maga a fejedelem is gyakran járt Mádon, különösen szüret idején. Mád ekkor már híres bortermelő helynek számított, még Thököly Imre is hazaengedte katonáit szüretre.1739-ben újabb pestisjárvány sújtotta a falut. A Napóleon elleni háborúk idején a tokaj -hegyaljai hadak Mádnál gyülekeztek. A század végére a település elszegényedett, főként az adók és a rossz időjárás miatt. A 19. század első felében ismét járványok pusztítottak.

Az 1848-49-es szabadságharc során sok mádi vesztette életét, köztük a tizenöt éves Koroknay Dániel, a szabadságharc gyermek-hőse. Nevét ma a mádi általános iskola viseli. A számtalan csapás, és sok vihar után, a települést lakói mindig újjáépítették, s ennek a közös akaratnak tudható be, a nagyarányú fejlődés.

Tolcsvai borfesztivál

Képösszeállításunk a harmadik tolcsvai borfesztiválon készült, amelynek szakmai napját nemzetközi konferenciával kezdték a szervezők: „Közös Európáért” címmel. – Ezt a kapcsolatépítés Nagykapos és Sárospatak térségei között együttműködési megállapodás aláírásával is megpecsételték. Ficsor Ádám FVM szakállamtitkár a borászoknak tartott fórumon azt is bejelentette, hogy várhatóan rövidesen miniszteri szintre emeli a magyar kormány az ukrajnai tokaji borhamisítások ügyét, mert Ukrajnában olyan méreteket öltött a tokaji borok hamisítása, amely már veszélyezteti a híres magyar bor helyzetét a keleti piacokon.

A Kastélyparki rendezvényt Vojnár László Tolcsva polgármestere, és Ficsor Ádám nyitotta meg. Természetesen a tarcali és a Tolcsva - Erdőhorváti Hegyközségi borversenyek eredményeit is itt hirdették ki, amelyen a Sajgó Pincészet, a Kiss Pincészet, a Tokaj Kereskedőház Rt., a Pauleczki Pincészet borai vitték el a legtöbb serleget. A három napig tartó rendezvényen a mesterségek vására, s az ízletes étkek, híres borok kóstolása mellett gazdag kulturális programon is szórakozhatott a közönség.

Kéked, a vadregényes táj csöppnyi kincse

Név:	Weszelovszky Máriusz
Kor:	40 év
Eredeti foglalkozás:	tanító, idén végezte a BKF Pályázatíró, projektmenedzser szakát, és közben a nyíregyházi főiskola hallgatója
Család:	felesége kereskedő, 3 gyermekük van: 18, 10 és 8 évesek
Hobby:	természetjárás
Zene:	‘60-as évek zenéje, rock, blues
Könyv:	főként szépirodalom

Az Internet egyik turisztikai weboldalán még azt az információt találtam, hogy a falu területén felszínre törő forrás táplálta strandfürdőt ajánlják felkeresni, mert kies környezetben várja a vendégeket, nem különben az üdülő területén lévő kádfürdő, amely a gyógyulni vágyóknak is kedvez.

– Legnagyobb sajnálatunkra ez téves információ – mondja a település polgármestere **Weszelovszky Máriusz,** aki ugyan dorogi születésű, de 1991 óta az apró településen oktatta a nebulókat. Az iskolát a fogyatkozó gyermeklétszám miatt 2004-ben megszüntették, a gyerekek iskolabusszal Hollóházára járnak. – A strand és a kádfürdő 1990-ig működött, azóta sajnos nem. Pedig a bő hozamú forrás vize továbbra is rendelkezésre áll, s ellát több települést ivóvízzel. Terveink persze vannak, csak befektetőre, vagy pályázatra várunk, hogy egy 25 méteres és egy 15 méteres medencét építhessünk, s ha hőszivattyús rendszerrel melegítjük majd a vizet, páratlan környezetben lévő kincset hozhatunk létre, amely megoldja a Kéked munkanélküliségi gondjait is. Hiszen ott van a területén a csodálatosan felújított üdülőközpont, amely csak a vendégeket várja, s a kastélyszálló 17 minden kényelemmel ellátott szobája s két csodálatos lakosztálya.

– Milyen esélyük van egy ekkora beruházás megvalósítására? Egyáltalán a település az évi költségvetéséből mire tudott, tud pályázni?

– A tervek szerint ez egy 350 milliós beruházás. Természetesen nem mi akarjuk megoldani, hanem ehhez befektetőket keresünk. De az elmúlt négy évben azért sok mindenre pályáztunk és nyertünk is. Így van a falunak 100 millióból szennyvíz csatornája, két szennyvíz-tisztítóval, így van iskolabuszunk, így oldottuk meg a konyha beruházásunkat 45 millióból, amely biztosítja a szociális ellátást is, de ellátja a nyári táborokat, és a vendégeket is, akik a falusi turizmus keretében ellátogatnak hozzánk. Az elmúlt évben elkészült a közvilágítás korszerűsítése is saját erőből. Miután itt élünk a határ mellett, vannak közös INTERREG-es pályázataink is. Készen vannak a tervek az utakra pályázati pénzből, és mi is benne vagyunk a „Nagy – Milic – Natúrpark” programban is, amelyet 2003-ban alapítottak Füzér, Hollóháza, Pusztafalu, Szalánc, Szalánchuta, Szkáros és Újszállás önkormányzatai. A natúrpark gondolatisága olyan európai mintán alapszik, mely a vidéki tájak jellegének megtartását célozza, és ennek szolgálatába állít minden eljövendő fejlesztést. A népességeltartó és megtartó képességet az itt található értékek megőrzésére alapozott gazdálkodás és az ökoturizmus fejlesztése jelentheti. A natúrparkot tehát a térség településeinek, vállalkozásainak, civil szervezeteinek összefogásával, a fenntarthatóság jegyében, mintegy területfejlesztési egységként alapítottuk meg.

A felújított üdülő

A Melczer várkastély

– Milyen terveket dédelget a következő ciklusra?

– Ha megválasztanak a település lakói, a következő négy év nagy álma, egy olyan központi tér kialakítása lenne, a faluközpontban, ahol egy minden funkciót magába foglaló új közösségi ház is felépülhetne, egy szép parkkal. Helyünk van rá, már csak a 200 millió forintot kellene megszereznünk hozzá, persze pályázati pénzből.

Egy kis történelem

A falu első említését 1297-ből ismerjük Keked néven. E település volt az alapja a kialakuló Alsó- és Felsőkékednek. Neve Kykit, Kekak, Kekud alakban is szerepel a későbbi forrásokban. 1341-ben Villa Kekyd néven a nagyobb helyek között tartották számon. A 15. századtól több nemesi család birtokolja. A török hódoltság miatti kettős adózás elől a lakosság elmenekült, a gazdaság szétesett. A Thököly-felkelés és a Rákóczi-szabadságharc eredményeként 1715-ben szinte teljesen kihalt településként veszik számba. A 18. században népesítették be újra szlovákokkal és magyarokkal. 1900 körül Alsókékeden 340, Felsőkékeden 190 lakost tartottak számon. Az egyesített falu népessége ma 250 fő. A település története összefügg a falu központjában magasodó várkastély történetével, amely a XV-XVI. században épült, a gótikus építészet stílusjegyeit viseli. Számos átépítésen, bővítésen és korszerűsítésen ment keresztül. Mai formájának kialakítását Kékedi György kezdte meg, aki 1613-ra építette fel udvarházát, melyet a jelenlegi épületegyüttes északi szárnya őrzött meg számunkra. A későbbi tulajdonosok, a Zombory és Melczer családok folytatták a kastély bővítését, amely reneszánsz és romantikus stílusban épült.

A forrás

Encsi ünnep

Fotó összeállításunk ízelítő abból a három napos gazdag programból, amelyet augusztus 20-i ünnepi hétvégén rendezett a város önkormányzata Encsen. Bratu László polgármester köszöntötte a város lakóit, s miután minden egyház képviselője megszentelte az új kenyeret, úja a szórakozás kapott főszerepet.

A képviselő válaszol

– Ha nem teszünk sürgősen az Abaúj - Hegyalja további leszakadása ellen 20-30 év múlva katasztrofális lesz a helyzet. Itt csak elnéptelenedett területet talál majd az utazó, üresen álló, lepusztult házakkal – mondja beszélgetésünk elején dr. Ódor Ferenc, országgyűlési képviselő, aki meglehetősen jól ismeri a területet, hiszen 1978-tól Garadnán állatorvos, ahol 1990-ben polgármesterré választották, 1994-ben lett a Cserehátí Településszövetség elnöke, és most már harmadik ciklusban a terület képviselője is.

– Miért ilyen szkeptikus? Az Uniós csatlakozásunk óta prioritást élveznek az elmaradott területek, és a 2007-13-as költségvetési időszakban nagyon sok lehetőséget lehet majd kiaknázni a kistérség felzárkóztatására.

– Egyáltalán nem vagyok szkeptikus, csak mint valóban ezen a területen élő és dolgozó ember, nap mint nap olyan dolgokat tapasztalok, amelyek nem tesznek mindig bizakodóvá. Ráadásul vannak visszafordíthatatlan, vagy nagyon nehezen visszafordítható következmények, amelyek nagyon fájdalmasan érintik az itt lakókat: iskola bezárások, posta bezárások, önkormányzatok megkurtítása, vasúti közlekedés megszüntetése, hogy a munkanélküliséget, az elmaradott infrastruktúrát már ne is említsem. Az önkormányzatok alulfinanszírozottak, mert úgy tűnik a kormányzat a saját rossz lépései miatt, még őket bünteti. Nem azért nem tudja a kis önkormányzat fenntartani az iskoláját, intézményét, mert rosszul gazdálkodik, hanem mert az állam kevés fejkvótát biztosít. Más bevételük viszont nincs, hiszen itt elenyésző az iparűzési adó befizetés.

– Mi lehet a kiút?

– A foglalkoztatási gondok enyhítésére a terület adottságai miatt a mezőgazdaságot, s ahhoz kapcsolódó feldolgozóipar fejlesztését tartanám, a leginkább megvalósítható megoldásnak. Mire gondolok? Erdőgazdálkodásra, a legeltető állattartás visszaállítására, és zöldség-gyümölcstermesztésre. Ehhez nem kell különösebbképpen szakképzett munkaerő, amivel sajnos ebben a térségben nem is nagyon dicsekedhetünk. Azután az ehhez kapcsolódó feldolgozóipar fejlesztésére, persze inkább közép vállalkozások szintjén, ahová viszont már kellenek majd a jó szakemberek is. Lehetőséget látok még a környezetvédelmi ipart fejlesztésében, a szelektív szemét feldolgozás is adna munkát az itt élőknek. Ezt persze nem én találtam ki, hanem készült erre egy jó tanulmány a BayLogi Intézetben, s ezt fel lehetne használni. Magyarul a ma még környezetet szennyező elektronikai hulladékok szétszerelése, az abban található anyagok szétválogatása, újrahasznosítása. Ez a romák foglalkoztatását is megoldhatná a Cserehátón. Mert ma sem iskolába nem tudjuk kényszeríteni Őket, sem szakmát tanulni, sem dolgozni, és a szociális ellátás is arra ösztönöz, hogy ne dolgozzanak, hiszen a gyermekekből megélnek. Így aztán csak szaporítjuk az írástudatlan, munkanélküliek tömegét, ami még inkább a térség leszakadásához vezet. Persze tudom az ilyen feldolgozók megépítése nem állami, vagy önkormányzati feladat, de ezek generálása igen.

– Sokan emlegetik a turizmusban, az idegenforgalomban rejlő lehetőségeket. Ön szerint mivel lehetne ide vonzani a látogatókat?

– A turizmus fejlesztésében is van realitás. Lassan elkészül a Miskolc-Kassa főút négysávosítása, ez nagyon fontos a turizmus szempontjából is. Gazdagok vagyunk természeti kincsekben, épített örökségben, a három helyen, Korláton, Szikszón és Encsen biztosan tudjuk, hogy van meleg vízkincs. Ezeket okosan ki lehetne használni. Ehhez persze türelmes tőke, infrastruktúra, s szakemberek kellenének. Nem a nyugati turisták után kellene ácsingóznunk, hanem meg kellene fognunk a hazai, és a keleti régiókból ideutazókat, komplex kínálattal, amelyben a bor, a túrázás, a pihenés, a rekreáció, a vízi turizmus, a lovas-turizmus, a hagyományok ápolása egyaránt szerepel. Akkor lehetne itt az idegenforgalom -ha nem is húzó – de legalább meghatározó ágazat.

– Mit tehet mindezért egy országgyűlési képviselő?

– Koordinál, felhívja a figyelmet a problémákra, interpellál, és lobbyzik, lobbyzik, lobbyzik...

„Nem kellene felélnünk a jövőnket!”

„A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara évek óta következetesen szorgalmazza a költségvetés egyensúlyának helyreállítását és a strukturális reformok végrehajtását. A strukturális reformok nélkül a költségvetés kigazítása csak időleges, a pazarló és rosszul működő rendszerek előbb utóbb újra hiánynövelő tényezőként jelennek meg. Az MKIK az egyensúly javítása érdekében elkerülhetetlennek tart bizonyos megszorító intézkedéseket. A megszorítások azonban nem lehetnek öncélúak, a reformokra épülő, azokból következő egyensúly-javítási feladatok teljesítését kell előmozdítaniuk. A MKIK egyúttal felajánlja együttműködési készségét a kormánynak az egyensúly érdemi javítása érdekében teendő intézkedések, különös tekintettel a működési kiadások csökkentésének kidolgozásában.”

— A fenti idézetet a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara állásfoglalásából vettük. Ön szerint hogyan hat a megye gazdaságára ez a program, s mit tudnak helyben tenni?

— Az látszik és azt érezzük, hogy a ezek a tervek a vállalatokra hárulnak, amellyel talán rövid távon elérhető a cél, de ez nem olyan forgatókönyv, ami túl biztató jövőképet mutat. Pedig nem kellene felélnünk a jövőnket, erre semmi nem kényszerít bennünket. A mi megyénkben 5 százalék alatti a cégek árbevétel arányos nyeresége, s ezt ezek a megszorítások elviszik — válaszolja kérdésemre **Bihall Tamás,** a BOKIK elnöke. — A multikat nem igazán érintik súlyosan ezek a lépések, de a hazai kis és középvállalkozásokat, s főként a vidékieket annál inkább. A veszteséges vállalkozások aránya mintegy 40%-ra tehető, ami nemzetközi összehasonlításban is kiugróan magas. Bár valószínűsíthető, hogy sok esetben „eldugják” a jövedelmeket és az így megjelenő szürkegazdaságot meg kellene adóztatni, azonban erre nem az elvárt adó az alkalmas eszköz. A járulékok emelésével és az adóterhek növelésével még inkább teret engedünk a fekete gazdaságnak, és a tőkeszegény cégek bezárásának, amely újabb munkanélküliséget eredményez majd. Programokra, vállalkozásokat segítő akciókra lenne inkább szükség. Az intézkedések csak akkor lehetnek eredményesek, ha valódi reformokhoz kapcsolódnak, illetve reformok alapozzák meg őket, s nem állítják le a gazdaság, a vállalkozások fejlődését, amely veszélyeztetné az EU források felhasználását. Mit tehet a Kamara? Nos, Én levelet írtam valamennyi országgyűlési képviselőnek, a megye, a kistérségek és Miskolc vezetésének, amelyben nemcsak álláspontomat fejtettem ki, hanem felajánlottam a közreműködésünket a gazdaságfejlesztés területén, s közmegegyezésre kértem a feleket. A közmegegyezés előkészítéseként széles körű szakmai tájékoztató kampányt kell indítani annak bemutatására, hogy milyen hatásokkal és következményekkel jár, ha nem kerül sor az egyensúlyjavító intézkedésekre. Számos egymásnak ellentmondó nyilatkozat jelenik meg, így még a vállalkozások jó része és a lakosság többsége sincs tisztában a tényleges helyzettel. Ne felejtsük el, közel 8000 milliárd forintnyi fejlesztésre lesz lehetőségünk a következő EU-s költségvetési ciklusban pályázati pénzekből. A tőkeszegény, forráshiányos, agyonnyomorított vállalkozások ezzel majd nem tudnak élni, márpedig aki most ebből kimarad, az végképp leszakad.

— A másik nagyon aktuális és izgalmas kérdés a szakképzés helyzete ebben az oktatáspolitikai dzsungelben. A kamara szerepvállalása folyamatosan erősödik a szakképzés átalakításában. Hogyan törekszik arra, hogy visszanyerje egykori hírnevét a magyar szakképzés, s hogy valóban a gazdaság igényei szerint történjen a drága, de sokszor alacsony hatékonyságú átképzés?

— A változásokhoz rendszerszemléletre van szükség, s nem szabad a szakképzést önmagában kezelnünk, hanem az általános iskolától az egyetemig bezárólag. Van a kamarának szakképzés-fejlesztési stratégiája, amely tartalmazza a legfontosabb feladatokat. Ebből csak címszavakat mondanék: a szakmunkásképzés átjárhatóságának megteremtése; a szakképzés - felnőttképzés integrált megújítása; a gazdaságot közvetlenül szolgáló rövid ciklusú képzések; a mesterképzés az élethosszíglan tartó tanulás szerves része, szakmunkás végzettségre épülő új képzési szint legyen; a finanszírozás ne a „pazarló koldusokat” támogassa; a szakképzés ne a maradék elv alapján működjön. S, hogy ehhez mi kell? Mindenekelőtt van egy korrekt felmérésünk, amely alapján azt szeretnénk, hogy az OKJ alakuljon át a tényleges igényeknek megfelelően. Mi további 14 szakma képzésének irányítását veszszük át, s ezek olyan szakmák, amelyek valóban hiányszakmák, s fontosak a gazdaságnak. Azt akarjuk, hogy ezeknél a szakmáknál a 2007. január 1-től a vizsgaelnököket és a tagokat is a kamara, illetve a szociális szféra adja, Szeretnénk egy Regionális szakképzési modellt elkészíteni. Ezzel elvben már minden érintett fél egyetértett. Miről kell, hogy szóljon ez a modell? Felmérés, tervezés, beiskolázás, társadalmi tudatformálás és pályaorientáció. Ma drágán és feleslegesen képezzük az állástalan diplomásokat, jó szakembert pedig nem találunk. Persze arról is szólna, hogy hogyan lehet a pazarló átképzési rendszert megszüntetni, s a fölösleges kapacitásokat jó helyre csoportosítani. Azt szeretnénk, hogy az iskolákban erősödjön a gyakorlati képzés aránya, hiszen ma egy jó szerszámkészítőt, vagy CNC esztergályost — akiket tárt karokkal várna a piac- nincs lehetőség a gyakorlatban oktatni. Ezt a modellt elkészítjük, letesszük az asztalra, s hogyan él vele az ország, az már a közös összefogáson múlik. A szakképzés jó hírét sajnos nem lehet egyik percről a másikra visszaszerezni, csak ilyen tudatos, hosszú távra szóló lépésekkel. Nekünk szülőknek is tudomásul kell vennünk, hogy nem csak a diplomás az ember, hiszen van olyan gyerek, akiknek a kezében van a diplomája.

OBE

ZÖLDLÁNCOLAT

Csak természetes anyagból

— A paratölgy termőhelye jellemzően a mediterrán övezet. A parafaburkolatok nyersanyaga a paratölgy kérge, melyet hántással nyernek. Ezzel az eljárással egyetlen egy fát sem kell kivágni ahhoz, hogy feldolgozható nyersanyagot kapjunk. A paratölgy a lehántolt kéreg helyére újabb réteget növeszt kb. 9 év alatt. Kétszer jártam már Portugáliában, ahol magam is megcsodálhattam az ültetvényeken a kitermelést. A kéreg hántását most is évszázados, tradicionális módszerekkel, kézzel végzik. Nem dicsekvésképpen mondom, de ennek a portugál cégnek, ahol jártam, ma a 3. legjobb forgalmazói vagyunk. Egyébként valamennyi természetes anyag közül a parafának vannak a legjobb szigetelési tulajdonságai, ezért kedvelt burkolóanyag. Nagyon tartós, jó hang és hőszigetelő képességű. Bogarak, rágcsálók nem támadják meg, penész, baktérium és korhadás álló. Mérettartó nem zsugorodik, nem duzzad. Élettartama korlátlan. Kiváló hőszigetelése miatt megőrzi az otthon melegét, és lakásunk teljes stílusváltáson esik át. Ha parafával burkolunk sokkal csendesebb, melegebb, harmonikusabb otthont varázsolhatunk — meséli lelkesen Bódig László (45), a Zöldláncolat Kft. tulajdonosa, amikor az üzletükben rácsodálkozom a parafaburkolatok sokféleségére.

A cég tipikus magyar családi vállalkozás, amelyet 1990- ben alapított jelenlegi tulajdonosa. Először főként lambériát és hajópadlót gyártottak, majd később bővült a termékek köre, fenyő — fűrészárú forgalmazással, díszlecek, ajtók, ablakok gyártásával. Mára úgy működik, mintegy franchise rendszerű hálózat, amelynek a régióban 25-30 tagja van. Az anyacég Miskolcon húsz embernek ad munkát a Fonoda úti üzemben.

— Az elmúlt 16 év alatt nagyon sokat fejlesztettünk az üzemünkben, hiszen a korszerű technika megkönnyíti a mi munkánkat is — folytatja a cégvezető. Festőkamrát, szárítóberendezést, hajópadlógyártó gépet vásároltunk, részben pályázati pénzekből. Szerencsére pozitívan változnak a trendek a lakásépítésben is, s újra egyre nagyobb teret kap a PVC burkolatok, és a szőnyegpadló helyett a parketta, a hajópadló. Mi főként a hazai parkettagyártók termékeit forgalmazzuk, de azért dán, svéd parkettáink is vannak, meg egzota fából készültek is. Mindenki talál igénye és pénztárcája szerinti terméket.

A cég teljes körű kiszolgálással várja a vásárlókat, a felméréstől, a gyártáson keresztül a a szállításig, és a helyszínen való kivitelezésig. A fejlesztésekkel mára elérték, hogy 1 millió folyóméter szegőlecet tudnak évente legyártani, a sok egyéb termék mellett. Nemcsak a cégek a vállalkozások, hanem a lakosság igényeit is ki tudják elégíteni.

— Természetesen mindig új és új dolgokon gondolkodunk, így szeretnénk még a díszléc gyártást fejleszteni. A gépeinket az új termékek miatt is folyamatosan korszerűsítenünk kell. Most pedig új termékként, kedvező áru konyhabútorok forgalmazásába szeretnénk belefogni, ami a profilunkba vág ugyan, de mégiscsak szélesíti a termékskálát.- mondja beszélgetésünk végén a tulajdonos.

A TERMÉK FORGALMAZÓJA:
ZÖLDLÁNCOLAT KFT.
Miskolc, Fonoda u. 22–24.
Telefon: 46/411-899, 507-090
Fax: 46/507-178

Kilenc helyett egy gazdasági társaság Tiszaújvárosban

„Egybekelt” az Iveszt Rt. és a TiszaSzolg 2004 Kft.

Az összevonás fontosságáról, kronológiájáról Koscsó Lajos és Hegedűs György adott tájékoztatást

Július 1-től már csak egy közszolgáltató egység, a TiszaSzolg 2004 Kft biztosítja Tiszaújvárosban a szolgáltatásokat, a város üzemeltetését és a vagyonkezelést. A beolvadással, az Inveszt Rt eddigi feladatait is átvéve, egy korszerű, a mai elvárásoknak eleget tevő, gazdasági társaság egységesítésének indokairól kérdezte munkatársunk Koscsó Lajos alpolgármestert.

- Az 1997-es esztendőben váltak teljessé azok a feltételek, amelyek alapján dönthettünk a város beruházásairól. S mivel szinte egy időben kezdődtek a fejlesztések, így több kft-t alapítottunk. Ilyen beruházás volt - többek között - a sportpark, a termál és strandfürdő, az ipari park közművesítése, a bogácsi üdülő központ. A létesítmények átadását követően pedig, összpontosítani kellett ezek üzemeltetésére, amelyek összevonásokat tettek szükségessé. Ennek a több mint nyolc éves folyamatnak az eredménye, hogy 2006. július 1-el a kilenc kft-ből mindössze egy látja el a jövőben az egységes a városüzemeltetést, a vagyonkezelést, a vagyonhasznosítást, és a gazdaságfejlesztést. A TiszaSzolg 2004 Kft mintegy 8 milliárdos tőkeerővel rendelkezik, amely piaci körülmények között is versenyképes lehetőségeket biztosít.

- Számunkra fontos, hogy a szolgáltatások, a város és a vonzáskörzetben lévő települések üzemeltetése magas szinten folytatódjon, az itt lakó polgárok megelégedésére. Természetesen a vagyonkezeléssel, a vagyonhasznosítással egy másik fontos cél ahhoz, hogy közreműködésükkel gyarapodjon, tovább fejlődjön a város, a térség. Továbbá - ha szükségessé válik-egy esetleges hitelfelvételnél, pályázat elnyerésénél fontos szerepet játszik a tőkeerő, amellyel ma Tiszaújváros rendelkezik. Természetesen, mint mindenütt a gazdaságban, a piaci feltételek érvényesítését helyezi előtérbe a tulajdonos. Mi is ezt tartjuk mércének, ugyanakkor messzemenően figyelembe vesszük - és tettük eddig is - hogy a szolgáltatások ellenértékét úgy állapítsuk meg, hogy az elfogadható mértékű legyen a szolgáltatásokat igénybevevők számára. Mára önkormányzati tulajdonban csupán a TiszaSzolg és a Tisza-média maradt, természetesen elkülönülve egymástól. Ami pedig az összevonást illeti, nyugodt szívvel közölhetem, nem volt érdemben létszámleépítés, mindössze nyolc munkavállalóval lett kisebb a létszám, Ők, nyugállományba vonultak.

Hegedűs György, a TiszaSzolg 2004. Kft ügyvezető igazgatója tájékoztatásként közölte, hogy a társaságot rajta kívül Vígh Sándor és dr. Fejes János vezeti. A kft három üzletágát, a vízellátást, a szennyvíztisztítást, a hulladékgazdálkodást, a köztisztaságot és a lakossági karbantartást - összességében - a közszolgáltatási üzletágat Nagy Miklós, a Termálfürdő és a Sport-Park üzletágat Gál Csaba, míg az ipari parkot és a vagyongazdálkodási üzletágat Jordán István irányítja

Egy társaság, egy székház

Fekete Béla

Tiszaújváros gazdasági társaságai 1997-től:

Projekt Kft.
Városgondnoksági Kft.
Sportpark Kft.
Tiszaújváros Inveszt Rt.
T-Contraktor Kft.
Termálfürdő Kft.
Tisza-Távhő Kft.
Sajóvízmű Kft.
T-Invesztorg Kft.

Ha augusztus, újra Triatlon Nagyhét, Világ-kupa küzdelem

Pálffy Gábor: – Cégünk méltán büszke az elmúlt egy évtizedes együttműködésre

A TVK BÜSZKE, A TÍZÉVES EGYÜTTMŰKÖDÉSRE

Hagyomány szerint, sajtótájékoztatóval kezdődött augusztus 2-án Budapesten, a 8. Triatlon nagyhét és a 10. alkalommal rendezendő Triatlon Világ-kupa küzdelem Tiszaújvárosban. A tájékoztatót tartók, így Koscsó Lajos a szervezőbizottság elnöke Tiszaújváros alpolgármestere, dr. Márkus Gábor főrendező, a Magyar Triatlon Szövetség alelnöke, Márkus Gergely versenyigazgató, az Európai Szövetség főtitkára, Pálffy Gábor, a főtámogató TVK Nyrt kommunnációs vezetője, Lehmann Tibor, a magyar válogatott szövetségi kapitánya, valamint Török Dániel, a magyar válogatott tagja, a TVK-Mali Triatlon Klub élversenyzője egyöntetűen azt hangsúlyozták, hogy világviszonylatban is egyedülálló, hogy tizedszer is Tiszaújváros az egyik színhelye a Világ-kupa küzdelmeknek.

Az augusztus 13-i nemzetközi megmérettetésre, a sajtótájékoztató idejéig - 138-an jelezték részvételüket, amely egyben az utolsó lehetőség a versenyzők számára, hogy megmérettessék magukat a három héttel későbbi lausanne-i világbajnokságon.

Pálffy Gábor érdeklődésünkre közölte, hogy a vegyipari nagyvállalat méltán büszke az elmúlt tíz éves együttműködésre csakúgy, mint arra, hogy együtt rendezhetik a jubileumi Világkupa futamot.

- Úgy gondolom - folytatta a kommunikációs szakember, - hogy nem hétköznapi, ha egy ipari cég és egy rendezvénysorozat ilyen hosszú távon is kölcsönös megelégedéssel munkálkodik együtt. A magam részéről bízom benne, hogy a közönséget - köztük soksok TVK-s munkavállalót és családját, partnereinket - az eddig megszokott felejthetetlen emlékekkel és élményekkel, megajándékozzuk.

Fekete Béla

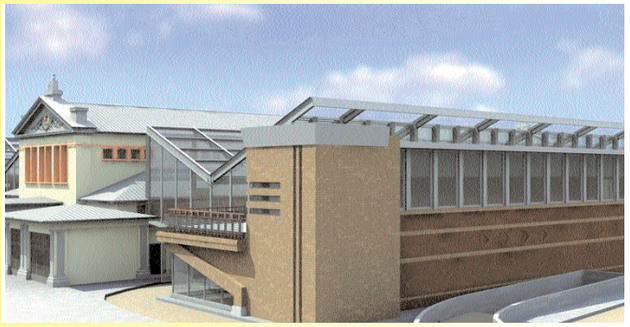

Fejleszt az Ikeron

Három óriási magán beruházás, amely az elkövetkezendő négy év alatt megvalósul Miskolcon, amelyek beruházási értéke közel tizenöt milliárd forint, s amelyek sokféle érzést keltettek a város lakóiban. Ezt bizonyítja a számtalan fórumon elhangzó érv és ellenérv. Engedtessék meg az újságírónak egy személyes megjegyzést, én azt mondom – ha a három terület jelenlegi állapotát is figyelembe vesszük – örüljünk annak, hogy van olyan magáncég, aki megoldja azokat a fejlesztéseket, amelyre a városnak láthatóan a közeljövőben semmilyen saját forrás nem áll rendelkezésére. Természetesen úgy, hogy az illeszkedjen a város hosszú távú rendezési tervéhez, s megfeleljen a szakmai követelményeknek. Az épülő objektumokról – piac, szálloda, üzletközpont – Várkoly Péter projektmenedzserrel beszélgettünk.

– Kezdjük talán azzal a beruházással, amely a leghamarabb elkezdődik, s amely leginkább érdekli a város lakóit. Ez Miskolc éléskamrája, a piac. A legutóbbi közgyűlési ülésen döntöttek arról, hogy az Ikeron Rt. lesz a beruházó, valamint arról is, hogy az önkormányzat a befektetővel gazdasági társaságot alakít: a Miskolci Piac Zrt.-t. A beruházás 2,6 milliárd forintba kerül, az összeget a befektető állja, az önkormányzat nem járul hozzá a költségekhez.

– Így igaz. Az a konstrukció, hogy a közös cég 20 esztendőre jön létre, amely persze majd meghosszabbítható. A földtulajdon a miskolci önkormányzaté marad, amelyért a Miskolci Piac ZRt. fizeti majd a bérleti díjat. Véleményem szerint a Búza téri piac jelenleg sem állagában, sem infrastruktúrájában nem alkalmas arra, hogy egy nagyváros első számú piaca legyen, ezért az önkormányzat 2004-ben elhatározta, hogy ezen változtat. A közgyűlés akkor felhívást tett közzé, amelyben előzetes kötelezettségvállalás nélkül ajánlatokat kért a piac és környékének átépítésére, fejlesztésére, s erre mi adtuk a legjobb ajánlatot. Az a célunk, hogy az üzemeltető a szolgáltatók és a vevők is megtalálják számításukat az új piacon. A vásárcsarnok épülete – mivel műemlék – megmarad, sőt a homlokzat kiemelt szerepet kap. A bővítés kelet-nyugati irányba történik, és 7600 négyzetméternyi terület lesz beépítve. Az új piacon a pecsenyések, vendéglátósok, valamint a virágosok külön egységekben kapnak helyet.

– Három fontos kérdés izgatja a jelenlegi árusokat: milyenek lesznek a bérleti díjak, hol fogunk parkolni, s lesz-e helyük továbbra is az őstermelőknek?

– Az új piacon az önkormányzat által irányadó árak az érvényesek, azaz 55 ezer forint négyzetméterenkénti ár egy évre, ami ha visszaosztjuk cca 4500 forint havonta, s ehhez jön az üzemeltetési költség, amelyben a takarítás, és a korszerű őrzés-védelem is benne van.10 évre megvásárolható a bérleti jog, amely addig tulajdonjogként működik, azaz akár el is adható, persze akkor, ha az üzemeltetővel egyeztettek. Ez az összeg a felmérések szerint, a jelenlegi forgalom 8-10 százalékát teszi ki egy-egy bérleménynél, amely talán nem mondható túlzónak.

Parkolásra a beruházás ideje alatt a Huszár utcán lesz lehetőség, mert a jelenlegi parkolóban üzemel majd ideiglenesen a piac egy része. A későbbiekre vonatkozóan pedig nekünk is van tervünk a közelben egy mélygarázs építésére. Az őstermelőknek továbbra is helyük van a piacon, napi illetve havi jegyet válthatnak majd a szabadtéri, de fedett részen, de csak valóban az őstermelőknek, nem azoknak, akik így akarják kijátszani a kedvező adótörvényeket.

– Mi a menetrend?

– Október 1-ig tárgyalunk a jelenlegi kereskedőkkel, addig senkivel nem kötünk új szerződést. December végéig a jelenlegi helyen árulnak majd a pecsenyések, zöldségesek, virágosok, azután átköltöznek az ideiglenes piacra, és átadják a helyet az építkezésnek. Egy évre rá pedig beköltöznek az újjávarázsolt, minden igényt kielégítő, korszerű új épületbe.

– Lássuk a másik sokat vitatott tervet, amely a közel 10 éve bezárt Erzsébet fürdő megnyitásával karöltve valósul meg 2007 második felétől, 2009 végéig. Apropó tervek! Miért választották mindhárom befektetésük tervezőjéül a Csikós építész irodát?

– Elsősorban azért, mert az Ikeron Rt. korábbi beruházásaiból is jó néhányat már Ők terveztek, másodsorban azért, mert e kor nagyszerű építészének tartja a szakma, és a cégünk tulajdonosa, harmadsorban azért, mert több olyan hazai, s nemzetközi tender nyertese, amely hasonló vagy ennél nagyobb feladat, s amit kitünően megoldott. No nézzük a szállodát! A komplexum egy közel hat milliárdos beruházással készülő 150 szobás, 500 fős kongresszusi teremmel rendelkező wellness szálloda lesz, amelyhez a jelenlegi fürdő mellett egy látványfürdő is kapcsolódik. Ehhez építünk még egy 180 autót befogadó mélygarázst is. Erre nagy szüksége van Miskolcnak, hiszen a belvárosban nincs elegendő szállásfelhelyezés, pedig az idegenforgalom fellendítését célozták meg rövid, hosszú távú terveikben.

Tizenöt milliárddal gyarapszik Miskolc

– A Miskolci Centrum Üzletházról még keveset hallottunk. Hol lesz ez az új üzlet és irodaház?

– A belvárosban az Ady Endre és a Szűcs Sámuel utcák által határolt parkoló helyén, a Skála Áruház mögött. Ez egy közel 6 milliárdos beruházás, ahol 6000 négyzetméteren üzletek, 8500 négyzetméteren irodák, és egy két szintes mélygarázsban 240 autó kap helyet. Ezt is 2007 végén kezdjük építeni, s 2009 végére szeretnénk átadni.

– Nemsokára felépül a belvárosi két bevásárlóközpont mellett a harmadik, a Macropolis is. Nem gondolja, hogy nagyon nehéz lesz élettel megtölteni ezt az újabb komplexumot a belvárosban?

– A már működő bevásárlóközpontok sikere arra enged következtetni, hogy szeretnek az emberek jó körülmények között, télen fűtött, nyáron hűtött, tiszta környezetben vásárolni, ezért biztosan megtelik majd a ház élettel. Az irodákat illetően pedig, szerintem még mindig kevés a jól felszerelt, korszerű irodaház Miskolcon. Sok cég kényszerül eldugott lakásokba, s régi, lelakott városszéli épületekbe, ahol lássuk be, nem olyan körülmények között fogadhatják az üzletfeleket, mint majd nálunk. A cég menedzsmentje bízik abban, hogy lesz ebben a leszakadt régióban elmozdulás, s ehhez ilyen módon is szeretne hozzájárulni.

Orosz B. Erika

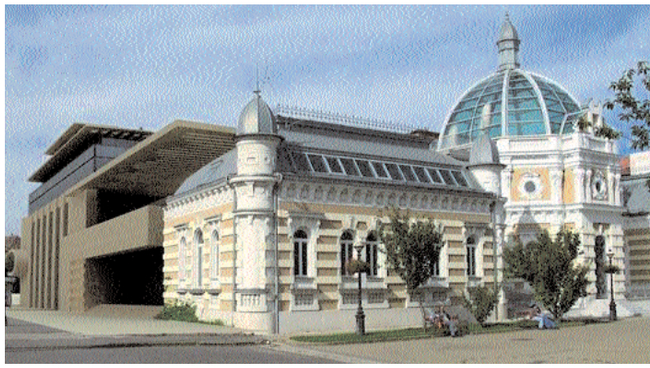

„A múlt élni tanít”

Találkozás Szécsi Zoltán fotóművésszel, a Fényírda Fotóműterem alkotójával

Korábbról ismerem a portréit. Az évek során mindig megálltam a főutcai és a Déryné utcai vitrin előtt, és csodáltam őket. A művészek, a csavargók, az utca látható és láthatatlan figuráinak képét. Sokszor beleborzongtam a felismerésbe, mennyire élők ezek az arcok, ezek a tekintetek. És most, hogy végre eljutottam Szécsi Zoltán nemzetfényképész műtermébe, már talán sejtem is a titkot. Ez az ember a másik ember lelkébe néz, azt kutatja, és ha megpillantja - megörökíti. Munkáival nem beszél mellé, ő az igazságra kíváncsi, azt mutatja meg. Álarcok nélkül.

Szécsi Zoltán miskolci műtermében álldogálunk, hosszan belenézek egy-egy szempárba. Ő szüntelenül magyaráz, miközben sorra megmutatja nekünk élete „arcait” – az egyházfőkét, a művészekét (ott a kedvencem, a Komlós Juci - Besenyei Ferenc párosról készült fotó is) és a csavargókét, köztük van a már-már legendává vált Dzsekszon-portré is. Emberek, arcok, sorsok és harcok... – egy másik ember lelki ráhangolódásából...

– Egyszer a Budai Várban megnéztem egy fotókiállítást, amely százhúsz ember gyorsportréját mutatta meg – meséli a művész, már gyönyörű kisgyőri otthonuk konyhájában üldögélve. – A megnyitón részt vett a nemrég elhunyt Zenthe Feri bácsi is, több ismert személy mellett. Negyven éves voltam, és mint már beszélgetésünkkor kiderült, Feri bácsi éppen duplája, akkor töltötte be a nyolcvanat. Alig néhány perc múlva mi már tegeződve a gyermekkorunkról és a nagyszüleinkről meséltünk egymásnak. Búcsúzáskor leírta egy papírkára a nevét és a telefonszámát.

Időközben a kis konyha megtelik élettel – érkezik, és megy a Szécsi-család apraja-nagyja. Velünk együtt hallgatják a régi történeteket.

– Aztán a televízióban láttam egy portréfilmet Zenthe Feri bácsiról. Faggatták a magánéletéről, a családjáról, de ő elzárkózott a válaszadástól. Velem pedig ezekről a bizalmas témákról beszélt, őszintén! Érdekes, hogy két, egymás számára ismeretlen ember egyetlen pillanat alatt összhangba tud kerülni, másoktól meg valóban egy világ választ el minket. Most, hogy Feri bácsi meghalt, nagyon sajnálom, hogy nem készítettük el az ő lelki portréját. Ilyenkor különösen elkeserítőek az ember kötöttségei, a pénzkeresés kényszere, az, hogy épp a számunkra fontos dolgok kerülnek háttérbe, azokra jut a legkevesebb idő.

– Ezek a halogatott találkozások sok esetben nem is pótolhatók...

– Sajnos így van, a pillanat nem visszahozható, hiszen ami elmúlt, az itt örökre ért véget. Már tudom, halogatni semmit nem szabad. El kell döntenünk, hogy számunkra mi igazán fontos, és azt kell tennünk, azzal kell foglalkoznunk. Ha belegondolok, hány napom lett volna portrét készíteni Zenthe Feri bácsival, és én mégis lekéstem róla, nagyon szomorú vagyok. Az első ilyen pofon Sinkovits Imre halála volt. Az ő haláluk jel nekem, erősítés, hogy csak a küldetésünkkel szabad törődni, minden más időpazarlás. Nem tudom elfogadni azt, amit a mai felgyorsult világ sugall felénk, nem hiszek a rohanásban, az anyagi javakban. Hiszem, hogy amelyik nemzet meg akar maradni, annak figyelnie kell az utódaira, példát kell mutatnia, meg kell követelnie, hogy a nemzeti és emberi értékek átöröklődjenek. Számomra a múltba tekintés nagyon fontos.

– Az imént az asztalra került néhány régi fénykép is...

– Ezen még rajta van minden apai dédszülőm, nagyszülőm és a szüleim. Ajándék, hogy ismerhettem mindnyájukat. Gyerekként sok időt töltöttem velük, és emlékszem, mindig a szemüket néztem. Közben arra gondoltam: vajon látom-e még őket? Valószínűleg ezért teszem, amit teszek. Az ember tekintetében benne van a lelke, a sorsa, az egész élete. Engem mindennél jobban érdekelnek ezek a történetek, aminek egyik oka bizonyára az, hogy nagyon kötődöm, ragaszkodom az őseimhez. A mai napig őrzöm a tőlük örökölt tárgyakat, törött kakasos tányért stb. és gyakran eszembe jut a felismerés, amellyel először négyéves koromban szembesültem: semmi, így az ember sem él örökké. Számomra ma is Esztár – az az ősi falu, ahol a szünidőket töltöttem –, jelenti az otthont, még akkor is, ha Miskolcon születtem és nőttem fel.

– Kisgyőri otthonotokat látva nehéz elképzelnem, hogy kötődsz a városhoz...

– Régen így volt, ma már szeretem a nyugalmat. A Földes Ferenc Gimnáziumban biológia tagozatra jártam és Pápay Sanyi bácsi, egy csodálatos ember volt az osztályfőnököm. Az édesapám és a bátyám is biológiával foglalkozott, illetve engem is érdekelt az élővilág. Később a vendéglátás gondolata kezdett foglalkoztatni, nagyon szerettem, és szeretek ugyanis főzni. Ebben követőkre is találtam, a fiaim személyében. Érdekes, hogy épp a lányom nem rajong a konyháért, ő viszont rendkívül precíz, a tanulással semmi gondja. Morgok rájuk időnként, de be kell látnom, hogy a külvilág szemében rendkívüli gyerekek, akik mindig dicséretet kapnak; belőlem csak az apai elégedetlenség beszél. A feleségemnek nagyon sokat köszönhetek, csodálatos anya, remek feleség, és együtt dolgozunk. Ő is fényképész.

– Nemcsak a biológia, hanem a vendéglátás területe is távol áll a fotóművészettől...

– A vizuális-esztétikai kérdések gyerekkorom óta foglalkoztattak. Szinte mániám volt az asztalterítés, a virágok vázákban való kreatív elrendezése. Középiskola után mégis az agrárfőiskola következett, ami sok sikerélményt nem hozott számomra, többször megbuktam. Amikor eltanácsoltak egy időre az intézménytől, elvégeztem a fotós iskolát, majd visszatértem az agrárszakra, és engedélyt kértem arra, hogy belőlem agrár-fotóriporter válhasson. Sohasem lettem az. Az utolsó év a főiskolán már szép és tartalmas volt. Összegyűjtöttem a kultúrára fogékony diáktársakat, együtt kiállításokat rendeztünk, és egy csapásra népszerű lettem agrár-körökben. De akkor engem már csak a fotózás érdekelt...

– Beszélgetésünk során szinte csak a múlt került szóba...

– Szeretném, ha a fiatalokban is tudatosulna, mennyire fontos, hogy megőrizzük a múlt értékeit. Én például a mai napig az egykori miskolci fotográfusok – akiket személyesen ismertem – felszerelését használom. A portrék, amelyeket ezekkel a gépekkel készítek, egészen más hangulatúak, mint a mai, digitális technikával gyártott képek. Ez persze nem jelenti azt, hogy nem használom, ha szükséges. Ugyanakkor számomra a „fényírdás” tevékenységem a meghatározó, szeretném, ha minél többen megtekintenék az általam készített portrékat, és megrendelésekkel is fordulnának hozzám. Közben állandóan foglalkoztat készülő filmem, amelyet a csángókról forgatok. Az élet tehát zajlik, ám vitathatatlan, hogy a múltból építkezem, és erre buzdítok másokat is. Öröm látni a jövő generáció tagjai között olyan fiatalokat, akik már korán ráébrednek arra, hogy mi az útjuk, hamar megtalálják önmagukat, így ugyanis a kibontakozásra is jut elég idejük. Áldás, ha az ember megtanulja értékelni a pillanatot, és képes saját fejlődésére felhasználni az időt.

Búcsúzunk egy időre a Szécsi-családtól. Láthatóan boldogan, harmóniában élnek egymással a kisgyőri parasztházban. És nemcsak a négy gyerek, meg a két szülő - hanem a két ló, a számtalan kecske, az Erdélyből hozott, már itthon keltetett tyúkok és kakasok, a töméntelen csirke, az öt kutya, a megszámlálhatatlanul sok nyúl... és az a hatalmas mangalica, amelyik a gazdája hívására épp egy sáros pocsolyából ténfereg elő, és aki azonnal a tettek mezejére lép, ha elhangzik a neve: Malacka.

Szabó Virág
Fotó: Csáti Ersók Péter

Tiszacsege gyöngyszeme

Tiszacsege az utóbbi években nagy népszerűségnek örvend a Tisza parti települések között. A közkedveltségét nemcsak a csodálatos természeti környezetnek köszönheti, hanem annak is, hogy remek, jól kiépített, gyógyító erejű termálvizes fürdője van. A nyaranta idelátogató sok-sok belföldi és külhoni vendég megtalálja itt a pihenés, felüdülés és a kikapcsolódás lehetőségét.

A törzsvendégek már tudják, hogy van a településnek egy különleges gyöngyszeme, értéke: a Jónás vadaspark. Különleges, mert e csodás növény- és állatparadicsom egy sikeres miskolci vállalkozó **Jónás Sándor** „alkotása”. Szinte a semmiből hozta létre hosszú évek alatt a tizenegy hektáros területen a természetnek e kis szeletén a növények és állatok szívet, lelket gazdagító együttesét. Különleges a vadaspark, mert - talán egyedüli módon- az ide betérő vendégeknek nem kell belépődíjat fizetni, s ha szerencséje van a látogató kisgyereknek, még ajándék állatot is kaphat. A vendégkönyv kedves bejegyzései is mind elismerőleg szólnak a házigazda vendégszeretetéről.

Álljon itt néhány állatfaj példaként az itt lakó ismert és különleges élőlény közül. A festői tóban vízi-szárnyasok, díszhalak, ékszerteknősök gyönyörködtetik a látogatókat. A gondozott réteken, ligetekben struccok, tarajos sülök, lámák, mosómedvék, gímszarvasok, lovak, szamarak kedves kis csapata várja a betérő gyerekeket és felnőtteket egyaránt.

Fotó és szöveg: Fojtán László

A csegei hajóskapitány

„Sic itur ad astra!” Így jutunk a csillagokhoz

„A csillagok állása – meggyőződésem szerint - meghatározza az emberek életének mikénti alakulását. Én a „NYILAS” jegyében születtem, hetvenöt évvel ezelőtt Alsózsolcán. 1931 november 26-án, ebben a jegyben született gyermeknek is meghatározták előre egész életét a csillagok állásai.

Mit is mutatott a csillagok állása az ifjú embernek?

A „Nyilas” jegyét viselő személy: egy kentaur, azaz félig ló, félig emberi lény, kezében megfeszített íjat tart, melyből a nyíl kirepülni készül. Ez a nyíl a vágtatást, utazást (!), a harcot éppúgy jelenti, mint a gondolat és a kíváncsi kutatószellem merész szárnyalását.

Rohanás az élete! Általában jó nyelvérzéke van, s mindenütt otthon érzi magát. Nem bír egyhelyben ülni, mennie, utaznia kell. Mindig van valami nemes célja, törekvése, melynek érdekében sokszor erején felül is tevékenykedik. Mivel gyors, értelmes, fogékony és megnyerő modorú, gyakran kerül vezető pozícióba.” Ezeket a sorokat Kiss László, vasutasból lett hajóskapitány készülő könyvéből idéztük. Bátran mondhatom,- miután közel 20 esztendeje ismerjük egymást – a Nyilas jegy szinte minden egyes sora Laci bácsira illik. A könyvről, s a gazdag, utazásokkal teli életről beszélgettünk, s mint a gyermekek a mesét, én is úgy hallgattam a csodálatos történeteket, amelyet gazdag szókinccsel, jóízű szófordulatokkal tűzdelt, teljes szellemi és testi frissességben.

– Miután másodszor is önként vállaltam a "nyugdíjas életet", van időm újra gondolni nagyon izgalmas, változatos, szép élményekkel tarkított, sokszor bizony nagyon kemény helytállást igénylő élethelyzeteket. Úgy gondoltam, érdemes lenne mindezt írásba foglalni, s ha elkészül, átadni a fiamnak, unokáimnak. Most, hogy lassan már a vége felé járok „FÖLDÖN, VÍZEN, LEVEGŐBEN: Életem regénye” c. írásomnak, újra átélem egész életemet. Azt kellett megállapítanom, hogy bizony, nagyon meghatározzák a csillagok állása az emberek életét.

– Mielőtt nyugdíjasan vízre szállt, amely meghozta az országos ismertséget, hosszú ideig a vasutat szolgálta.

– Hiába szerettem volna orvos lenni, gyógyítani a rászoruló embereket. Származásomnál fogva nem vettek fel egyetemre. Így lettem bugafelkészítő segédmunkás az LKM-nél – érettségi után –, majd ugyanott hivatalnok, de csak rövid ideig. Hiszen a csillagok állása azt jelentette számomra, hogy utazni vágyó ember vagyok. Így kerültem a Magyar Államvasutak szolgálatába. A ref. Lévay József gimnázium tanárai nem csak tanítottak, neveltek is bennünket! A Népi Kollégiumok Országos Szövetsége jóvoltából lakója lettem egy miskolci kollégiumnak, így nem kellett ez idő alatt bejárónak lennem. Itt aztán nagyon erőteljesen formáltak bennünket, kialakítva valamennyiünkben a közösségi szellemet. Mindezek a hatások rányomták a bélyeget egész életemre.

– Az aktív korú emberek életét főleg az határozza meg, hogy tudott-e olyan munkát találni amihez kedve is van, amit szívesen csinál. Sajnos, ez nem mindig sikerül mindenkinek! Elkövetkezik viszont az élet nyugdíjas szakasza, amikor megszűnik ez a kényszerű helyzet, s mindenki olyan életformát, elfoglaltságot keres magának, ami legközelebb áll a szívéhez, amit jó kedvvel, vidáman, szórakozva tehet. Tizenöt évvel ezelőtt nyugdíjasan lett hajóskapitány. Hogyan történt ez?

– Minden emberben van valami olyan képesség, tehetség, ami a korábbi kényszerhelyzetben még nem bontakozhatott ki. Talán még mi magunk sem fedeztük fel önmagunkban rejtett képességeinket? Ezt kell mindenkinek megtalálnia! Egyet nem szabad: az aktív élet után abbahagyni mindenféle tevékenységet! Ez jelentheti az ember halálát! Tizenöt évvel ezelőtt vonultam nyugdíjba a MÁV Miskolci Vasútigaz-gatósága Forgalmi Osztályáról, ahol a Forgalomszervezési és Ellenőrzési Csoport vezetője voltam tizennyolc éven át.

Itt vált véremmé természetesen a szervezés. Hogy a nyugdíjas életünket kellemes körülmények között élhessük meg, a legszebb és legmagyarabb folyó, a kanyargó szőke Tisza partján, a tiszacsegei üdülőfaluban vásároltam egy nyaralót, a szélesre duzzasztott folyó, a hozzá csatlakozó romantikus holt Tisza és a termálvizű strandfürdő között. Látva azonban a 350 nyaralóházat, szépen berendezett apartmanokat, üresen tátongani, azonnal megszólalt bennem az örökös szervező kisördöge. Itt meg kell szervezni az idegenforgalmat, gondoltam. Megkérdeztem a tulajdonosokat, akarják-e, hogy megszervezzem az idegenforgalmat. Legalább az éves rezsijük megtérülne a bevételből. Laci bácsi, téged az Isten küldött! Hangzott a válasz. Készítettem egy magyar, német és angol nyelvű színes prospektust, s a baráti szálaimon keresztül rövid időn belül eljutott szinte egész Európába. Ezekbe a prospektusokba kerültek be az én színes fotóim, „házaim”, s a következő év tavaszától megindult a nyugati turista áradat Tiszacsegére, akik részére gazdag programokat kínáltam. Izgalmassá, változatossá vált ismét az életem. Gyakorolhattam a nyelvtudásomat is. 1993 nyarán újra beindult a Tisza középső szakaszán a személyhajózás, s a polgármesterem felkérésére felvállaltam a tiszai személyhajózás szervezését, irányítását is. Ismét adott volt a lehetőség az utazásra, de most már nem a vasúton, hanem a vízen.

– A tizenkét év szolgálat alatt, nagyon sok vendég élvezhette Laci bácsi kalauzolását a Tiszán, sokan megnézték Tisza virágzást, amely bizony életre szóló, egyedüli élmény. Úgy tudom ezt a hivatalos szervek is méltányolták,

– Majd minden napomat a fedélzeten töltöttem, először a „CSEGE” motoroson, amely a Kossuth rádióban kapta meg a „legendás" jelzőt, majd miután ezt „kinőttük”, kaptam meg Tiszacsegére az elegáns, két fedélzetes, 150 személyes „MATTHIAS REX” motorost, végül a 200 személyes „ZEBEGÉNY” motorost. Ezeknek a hajóknak lettem a tiszteletbeli kapitánya, s az elért eredmények alapján 2000 december 21-én, az 500 személyes „BUDAPEST” konferencia hajó fedélzetén tartott ünnepi fogadáson én vehettem át elsőként és egyedül a „MAGYAR SZEMÉLYHAJÓZÁSÉRT 2000” kitüntetést. Az életem során kapott kitüntetések közül – a KÖZLEKEDÉSTUDOMÁNYI EGYESÜLET „Aranyjelvénye” mellett – ennek örültem a legjobban. A tiszacsegei önkormányzattól 1995 március 15-i ünnepi testületi ülésen átvett „TISZACSEGE NAGYKÖZSÉGÉRT” kitüntetés természetesen a nyaralóm falán, arany keretben, mindig a szemem előtt van.

– Azért végig hajózta Európa valamennyi tengerét is, a Boszporusztól- a Lamanche csatornáig, s végigutazta a világot is.

– A tengerek közül az ADRIA került leginkább a szívem csücskébe! Közben volt lehetőségem megismerni Kis-Ázsiát, Észak-Afrikát, Tunéziát, Marokkót, Jordániát, Ciprust, Egyiptomot, ahová szívesen még vissza is tértem.

– Két évvel ezelőtt azonban abbahagyta ezt a mozgalmas életet. Miért?

– 2004 decemberében jelentettem be Budapesten a Belgrád rakparton a MAHART PASSNAVE KFT. vezetőinek, hogy befejezem "aktív" hajós pályafutásom. Hetvennegyedik évemben, úgy gondoltam, hogy már fizikailag nem lesz annyi erőm, hogy a saját magam által támasztott magas követelményeknek nem fogok tudni száz százalékosan megfelelni. Feladatok, célok nélkül azonban nincs értelme az életnek! Ezért határoztam úgy, hogy visszavonulok a csegei nyaralómba. Van célom, van feladatom, van miért minden nap felkelni, mert folytatnom kell az írást, amelyet november 26-ra, hetvenötödik születésnapomra szeretnék befejezni! Remélem, hogy a Teremtőtől kapok még ennyi esélyt!

Teljes szívemből kívánom, hogy így legyen! Orosz B. Erika

Przemysl, Svejktől Gyóni Gézáig

Az elfeledett sereg nyomában

Przemysl. Egy leírhatatlan, s kimondhatatlan galíciai városka neve, amelyet vérvörös betűkkel jegyezték be a magyarság történelmébe. Az első világháborúban százezernyi magyar baka, köztük sok miskolci harcolt itt a muszka ellen, majd vonult szibériai fogolytáborba. Rájuk emlékezett egy maroknyi borsodi.

Úgy tartották Verdun és Krakkó után a korabeli Európa harmadik legnagyobb erődje vette körbe Przemyslt, a Beszkidekből kilépő San folyó két oldalára épült várost, amely fedezte az Uzsoki- és Duklai-hágókat a muszka ellen. Magyarország előretolt védőbástyája volt, ennek megfelelően döntően magyar bakák harcoltak 1914-ben és '15-ben a bevehetetlennek hitt erődben. Hasek derék katonája, Svejk is katonáskodott a helyőrségben, s bizony megismerkedett a fogdával is. Redl ezredes neve is ismerős sokak előtt. A monarchia kémelhárításának főnöke sok hadititkot adott el az oroszoknak, köztük több, Przemyslre vonatkozót is. A muszka mégsem tudta csak második nekifutásra elfoglalni az erődvárost. Azt nem mondhatjuk, hogy bevették, mert a hosszú ostrom miatt már fogytán volt a honvédek lőszerkészlete, az élelmiszerraktárak pedig a szigorú takarékoskodás ellenére teljesen kiürültek, s egy kitörés után felrobbantották az erődöket, majd megadták magukat. A százezernyi katona között sok miskolci is volt, a 10-es honvédek népfelkelő ezredének bakái. Nem a sok tábornok, ezredes lett Przemysl leghíresebb katonája, hanem egy egyszerű közkatona, **Gyóni Géza,** a katonaköltő.

„Hat lábnyira a föld alatt
Érik a Jövő, pajtás.
Vérből majd szebben kél a mag
S dúsabban hajt a hajtás.
Hat lábnyira a föld alatt
Már nem soká tart, pajtás”

Írta **Végvári sáncokban** című költeményében, hat nappal az erőd feladása előtt. Majd társaival együtt a messzi Szibériába hurcolták, ahol 1917-ben elhunyt. Mint annyi más magyar baka. Rájuk emlékezett a Volt Hadifoglyok Bajtársi Szövetségének borsodi küldöttsége július elején Przemyslben.

„Három nagy célkitűzésünk volt Galíciával kapcsolatban. Az első, az 1914 decemberi limanowai győzelem 90. évfordulójának ünnepségén való részvétel. A második az 1915 májusi gorlicei áttörés és a tarnowi csatában részt vett miskolci 10-es honvédek előtti tisztelgés, a harmadik pedig Przemysl erődjének a meglátogatása, a hősi halált halt honvédekre emlékezés. Gyerekkoromban, hideg téli estéken sokat hallottam a szomszéd bácsitól az oroszok által körbezárt erődben töltött hónapokról és a muszka fogság viszontagságairól. Egyik tagunk édesapja is itt harcolt” – adott történelmi hátteret az utazáshoz **Tóth Béla,** a megyei szervezet elnöke. „Limanowától, Gorlicétől, Tarnowtól annyiban különbözik Przemysl, hogy itt először volt egy győztes csata, mikor visszaverték az ostromot, amit egy vesztes ütközet, a vár feladása követett. Bevehetetlen várnak tartották. Nem is vették be, hanem a készletek kimerülése miatt fel kellett adni, viszont sikerült annyi oroszt feltartani, hogy nem tudták lerohanni Magyarországot. A kárpáti csatákat követően pedig a német Mackensen hadsereggel közösen sikerült 1915-ben visszafoglalni” – magyarázta a galíciai csaták jelentőségét Tóth Béla. Ugyancsak az első világháborúhoz köthető, hogy szeretnének tető alá hozni egy 10-es honvéd emlékkiállítást Miskolcon. Erre az évre még egy utazást terveznek az egykori bajtársak, a Bánság fővárosába, Temesvárra készülnek. A román átállást követően itt működött a magyar hadszintér központi fogolygyűjtő állomása. Sok ezer magyar baka pusztult el betegségben, a rossz ellátás miatt, a többieket pedig innen szállították Szibériába...

Csontos László

Magyar hangszerkészítők kiállítása

Magyarországról azt szokták mondani: zenei nagyhatalom. Azt azonban kevesen tudják, hogy a hangszerkészítésben is az élmezőnyben vagyunk.

Hangszerkészítő mestereink minden alkalmat megragadnak, hogy a nagyközönség számára is bemutassák világszínvonalú munkáikat. A Herman Ottó Múzeumban kitűnő minőségű mesterhegedűk, egyedi készítésű historikus és népi hangszerek, különleges hangszerfejlesztések, újítások, valamint szerszámok, alapanyagok, félkész hangszerek láthatók.A Kaláka Fesztiválhoz kapcsolódva Bársony Mihály (1915-1989) a Népművészet Mestere, az utolsó hagyományőrző tekerőkészítő páratlan néprajzi értékű műhelye is megtekinthető.

A kiállítás megnyitóján egy igazi szenzáció, a világon egyedülálló hangszer-különlegesség, a lantcsembaló is megszólal. A barokk korban oly népszerű, és azóta nyomtalanul eltűnt instrumentumot Romanek Tihamér ezüstkoszorús mester rekonstruálta.

„Körülöttem mindig sokan vannak”

Találkozás egy emberrel, aki a virágot szereti…

Sokáig magamban csak úgy emlegettem, hogy a „virágos ember”. Az interjú születésének napján azonban rájöttem, hogy Sztefanu Lambrosz „madaras ember” is, hiszen a verebek, csuszkák és cinegék a tenyeréből esznek, ő pedig mosolyogva beszél hozzájuk, mintha csak gyermekek lennének. A ma már nyugdíjas korú mesterember a természet nagy barátja, mondogatja is a varázs-krizantémokat csodálóknak: a virágot csak nézni szabad, megfogdosni nem.

– Sokszor a bámészkodók nem is gondolják, mennyire érzékeny egy virág, még akkor is, ha fából készült – magyarázza az alkotó, aki egy parki padon, asztalnál ülve, bicska és néhány fadarab közreműködésével gyönyörű, színes favirágokat készít. – Azt szoktam mondani azoknak, akik meggondolatlanul, durván érnek a munkáimhoz, hogy ez nem rongy, amibe a kezüket törölhetik –, ennek lelke van. Hozzáteszem, ezt a szigort csak nemrég vezettem be, de nagyon szükséges volt már. Egyébként keveset beszélek, hiszen a virág képes kifejezni önmagát helyettem is. Ráadásul minden nyelven egyformán képes kommunikálni.

– Sztefanu Lambrosz – a neve arra utal, hogy nem magyar származású.

– Valóban nem idevalósi vagyok, bár nagyon régóta Miskolc az otthonom. Görögországban születtem, a családommal sokáig ott éltünk. Szívesen gondolok vissza a gyerekkoromra. A szüleim értettek a kertészkedéshez, akkora dinnyéket, mint amekkorák a kertünkben termettek, azóta sem láttam. A nagyapám asztalos ember volt, a kézügyességet talán tőle örököltem. Gyerekként akkoriban nem voltak boltban megvásárolható játékok, vagy ha mégis, szükség sem volt ezekre. Mi magunk fabrikáltunk játékszereket, saját kezűleg. Ha valami nem sikerült nekem és a bicskámnak, a nagyapám segített. Akkoriban ez volt még divatban – a generációk egymásnak adták át a tudást – az idősebb a fiatalnak. Görögországban nagyon egyszerű fajátékaink voltak, egyik, talán legismertebb közülük a bige. Örültem, amikor Vágó István műsorában voltak néhányan, akik még tudták, mi az.

– Miért kellett elhagyniuk Görögországot?

– 1948-ban ott is volt egy forradalom, akárcsak itt, ‘56-ban. Összecsaptak a politikusok, és mi ittuk meg a levét. Így aztán tizennégy éves koromban Magyarországra menekültünk. Voltunk rövid ideig Budapesten, mígnem Miskolcon

végleg letelepedtünk, 1953-ban. A kohászatban kellett boldogulnunk, ideiglenes szálláson laktunk. Nem volt könnyű időszak, de túléltük. Lassan rendeződött az életem, olyannyira, hogy ‘64-ben megnősültem, egy magyar lányt vettem el. Három gyerekünk született, közülük a lányom az, aki ügyes kezű. Követőm még nincs a fajáték-készítésben, de bizakodom, mert a fiúunokáim rendkívül talpraesettek és huncutok, szerintem szeretni fogják ezt a tevékenységet.

– Jó, ha van a családban egy nagyapa, aki ért a játékokhoz...

– Azelőtt minden ősszel kért a családom tőlem ilyen favirágokat. Szép volt a szobában, és a temetőben, a sírokon is jól mutatott. Volt olyan, hogy ismeretlenek megszagolták, milyen az illata, mert azt hitték, igazi. Tényleg hitelesek a virágaim, hiszen az élő krizantémok felépítését követve találtam meg a megfelelő technikát hozzájuk. Érdekes belegondolni abba, hogy egy virág lehet olyan hosszú életű, hogy túléli az embert is. Az én munkáim ilyenek...

– Gondolom, az emberek igencsak megcsodálják ezeket a „növényeket"...

– Egyre többen jönnek és valóban, a tevékenységem egyre népszerűbb. Előfordult már, hogy ötször annyi virágot rendeltek tőlem, mint amennyi kéznél volt. Viszik a munkáimat gyerekek és felnőttek egyaránt, sőt! Bár egy helyben üldögélek, már külföldről is megkerestek, mert magyarországi ismerősöktől hallottak rólam. Jó érzés. Körülöttem mindig sokan vannak. Egyébként így, hivatásszerűen csak nyugdíjasként kezdtem el az ezzel való foglalatoskodást. Így kényelmes, hiszen ha rá vagyok hangolódva a faragásra, nekiindulok. Ha nem, otthon maradok. Ajánlatok egyébként jönnek

innen-onnan, de miért is változtatnék azon, ami nekem jó? Magam osztom be az időmet, akkor dolgozom, amikor kedvem tartja. Kiállításokat miért tartsak, amikor így többen látják a munkáimat, mint amennyien egy galériában látnák? Játszóházat is vezethetnék, de minek, amikor a gyerekeknek így is megmutatom, hogyan készülnek fából a virágok... Sose unatkozom és azt leszámítva, hogy hiányoznak a testvéreim, jól érzem magam a bőrömben. Az egyikük ma is Görögországban él, azonban ma már mindkettőnknek fárasztó volna útra kelni.

– Látom, jó barátságban van a madarakkal...

– Szeretem őket és a barátságunk kölcsönös. Igazság szerint, a munka, amit végzek, meglehetősen monoton. Ők akkor is itt vannak nekem, ha emberek épp nem járnak erre. Szólok hozzájuk és figyelem őket. Mindig rájuk csodálkozom, mennyire okosak és rafináltak. Volt például egy csuszka-barátom, aki mindig a nyomomban járt, a kezem alatt szaladgált... Tudni kell, hogy mindig hozok nekik magokat, általában egy gyógyszeres-dobozban tárolva azokat. A már említett csuszka éhes lehetett, mert felismerte ezt a dobozt, és elkezdte a csőrével kopogtatni a tetejét. Így jelezte felém – ebédidő van! Hát nem izgalmas velük az élet?

Szabó Virág

„Jaj, úgy élvezem én a strandot!”

Ismét felcsendül a régi dallam... Mit tehetünk azért, hogy a jól ismert sorok valóban igazak legyenek? A strandszezon kapcsán aktuális vízbakterológiai és tisztasági vizsgálatokról, illetve a strandüzemeltetési normatívákról kérdeztem Dr. Mauritz Gyulánét, a B.-A.-Z. Megyei ÁNTSZ biológusát.

– Az ÁNTSZ szakemberei megyei és országos szinten egyaránt mindent megtesznek azért, hogy a kánikulai hőségben gondtalanul mártózhassunk meg a habokban.

– Mire figyelnek oda az ellenőrzések során?

– A szabályozás teljes körű. A népjóléti miniszter 1996. évi 37. rendelete, majd annak 2001-es és 2002-es módosítása minden részletre kitérően meghatározza mind a strandok működési feltételeit, mind pedig a víz összetételét, tisztasági paramétereit. A közfürdők létesítését, fenntartását és üzemeltetését, valamint a vízminőségi előírásokat, a mintavételek gyakoriságát és formáját külön paragrafus taglalja. A strandok vízminőség ellenőrzése kétszintű. A hatósági labor vizsgálat elsősorban a fürdőket tápláló vizekre szorítkozik, míg a medencék vizének ellenőrzése az üzemeltető kötelezettsége. Itt kell megemlítenünk azt, hogy más előírások vonatkoznak a folyamatosan nyitva tartó és az időszakosan működő fürdőkre. A közfürdőket tápláló vizeket folyamatos üzemelés esetén évente egyszer, időszakos működtetésnél pedig közvetlenül a nyári szezon előtt kell ellenőrizni. A medence víz analízise az üzemeltető felelőssége. Minden strandra és gyógyfürdőre külön megállapítják azt a gyakoriságot, amilyen időközönként vizsgálni kell a kémiai és fizikai paramétereit. Ez nagyban függ attól, hogy milyen az adott víz természetes összetétele, víz-visszaforgatásos a medence vagy sem, illetve a már említett időszakos nyitva tartás is befolyásoló.

– Milyen összetevőkre terjed ki a vizsgálat?

– A bakterológiai analízis mellett naponta többször vesznek mintát a pH, a szabad és kötött Cl2, klorid, nitrát, nitrit és ammónium elemzésére, vizsgálják a víz lúgosságát és keménységét, és értelemszerűen annak hőmérsékletét is. Természetes vizek esetén is megegyeznek ezekkel a vizsgált paraméterek, kiegészítve egy vegyi és biológiai szennyezésre irányuló szemrevételezéssel. Amennyiben a víz színe rendellenes, habzik, felszínén olajfolt van, fenol vagy kátrányszagot áraszt, semmi esetre se menjünk bele. Az ilyen nyílt víz fertőzéseket terjeszthet, benne fürdeni egészségre ártalmas.

– Ki a felelős, ha mégis megtörténik a fertőzés?

– A rendelet egyértelműen a strand üzemeltető feladatává teszi a közegészségügyi előírások betartását, így a felelősség is az övé. Ha a természetes vizek laboratóriumi vizsgálata nem történik meg, jól olvasható helyre kitett táblával erről tájékoztatni kell a fürdőzőket. Aki ennek ellenére megmártózik a habokban, magára vethet.

– Milyen következményei lehetnek, ha nem megfelelő minőségű vízben fürdünk?

– A túlzottan klórozott, nem megfelelő pH-jú, azaz rosszul üzemeltetett forgatott víztől nyálkahártya-gyulladást kaphatunk, gyakoriak a hasmenéses rosszullétek. A víz könnyen terjesztheti a betegségeket, ezért kerüljük a strandokat, ha fertőző betegségben szenvedünk. A bőrbetegség különböző válfajaival küzdők sok helyen kérhetnek külön fürdőkádas fürdési lehetőséget. A medence használata előtti zuhanyzással lemoshatjuk magunkról a kórokozókat, és a lábmosó sem távolugrási célokat szolgál.

– Beszéltünk a fürdővíz minőségi ellenőrzéséről. De mielőtt a medencékbe vizet engednénk, be kell üzemelnünk a fürdőt...

– Ez így igaz. Az említett rendelet szigorú keretek között szabályozza ezt a kérdést is. Közegészségügyi előírások sorának kell megfelelnie a fürdő személyzetének ugyanúgy, mint magának a fürdőnek. Előre meghatározott például az 50 főre eső zuhanyzók száma, a lábmosók mérete és a fürdő terhelhetősége. A terhelhetőséget az üzemeltetőnek ki kell számolnia, és az illetékes vízügyi hatósággal, illetve ÁNTSZ-el hitelesíteni kell. Ez a szám a közfürdőben fürdés céljából egyidejűleg tartózkodó személyek számát jelenti. Ezt túllépni semmilyen körülmények között sem szabad.

– Ilyenkor kiakasztják a megtelt táblát...

– Elméletileg igen. Gyakorlatilag a tavalyi és az idei évben is igen rövidre ígérkező szezon arra sarkalja a strandokat, hogy minden fürdőzni vágyót beengedjenek. Ez azonban a minőségi szolgáltatás és kikapcsolódás rovására megy, a vizek minősége drasztikusan leromlik, gyakran már szemmel látható mértékig.

– A vízforgatásos medencék ezt a hibát hivatottak kiküszöbölni...

– Valóban. Az Európai Unióhoz való csatlakozással kötelezővé vált a vízforgató használata. A közfürdő működtetői haladékot kaptak ezek beszerelésére, de mind a mai napig számos medence esetében hiányzik a vízforgató berendezés. Vízforgatás alóli felmentést csak azok a gyógymedencék kaphatnak, melyek biológiailag aktív összetevőket tartalmaznak, és ezeket a technológia károsítja.

– Mennyire felelnek meg megyénk strandjai az általános előírásoknak?

– Jó minőségű vizeink vannak, jó vízminőségű medencékkel.

– Mire kell odafigyelniük a kisgyermekes családoknak?

– A fürdők dolgozói fokozottan figyelnek a gyerekekre, a számukra kijelölt medencékre, sokszor a szülőkkel vívva harcot. A kicsikre vigyázó anyukák ugyanis óhatatlanul is szennyeződést hordanak a gyerekmedencékbe, fertőzéseknek téve ki a pancsoló apróságokat.

– De ki tud egy aggódó szülőt eltántorítani feladatától...

– Minden szigorítást és szabályozást figyelembe véve a strand mégis csak az önfeledt pillanatok és a kikapcsolódás központja, ahol a rohanó világ forgatagában a családok végre egy kicsit együttlehetnek.

Köteles Viktória

Iskolapadban

Beszélgetés Gaál Józseffel, a Miskolci Matura Gimnázium igazgatójával

● Milyen céllal jött létre az iskola?

– 1992-ben alternatív oktatási intézményként kezdtük meg működésünket, akkor még igen szűkös keretek között. Az álmunk egy olyan gyerekközpontú gimnázium létrehozása volt, ahol a gyerekek autonóm, önálló személyiségek, ahol nem kell azért elnyomni tehetségüket és tudásvágyukat, mert nem illeszkednek a tanrend szigorú keretei közé, ahol lehetőségük nyílik önmaguk lenni.

● Emiatt sok támadás is éri az iskolát...

– Valóban így van. Az emberek nagy része azt gondolja, hogy ha valami más, az rossz, hogy a magániskolák nem szólnak másról, mint hogy a jobb helyzetben lévő családok gyermekei bármit megtehetnek, bármi megengedett nekik, és mindezért még egy érettségi bizonyítványt is kapnak a kezükbe. Ez azonban korántsem így van. Senki nem eshet el a felvételi lehetőségétől csak azért, mert anyagi lehetőségei korlátozottak. Mindenki ugyanolyan elbírálásban részesül nálunk. A különbség csupán annyi, hogy máshonnan közelítjük meg az oktatás filozófiáját. Szeretnénk egy könnyebben végezhető, de nem könnyebb gimnáziumot létrehozni, amely a lehető legnagyobb mértékben felkészíti a tanulókat az egyetemre, az egyetemmel járó vizsgarendszerre, magára az életre. Minden félév vizsgával zárul, így a gyerekeket nem éri teljesen váratlanul és ismeretlenül az első megmérettetés a főiskolákon, így jelentős stressztől kímélhetjük meg őket.

● Az idő a Maturát igazolja...

– A 1994/1995-ös tanévre sikerült elérnünk azt, hogy országosan, és büszkén állíthatom, nemzetközi szinten is elismert intézmény lettünk. Ebben az évben költöztünk jelenlegi, immár végleges épületünkbe is. Volt már diákunk Ukrajnából, Kanadából és Svédországból is, és lassan a kételyek is eloszlanak. Nagy hangsúlyt fektetünk a nyelv- és számítástechnika oktatására, hiszen ezek az ismeretek elengedhetetlenek egy huszonéves fiatal számára. Újonnan indult szakunk, a médiakommunikáció tagozat is a 21. század elvárásaira és igényeire épül. Az iskolába kétszeres a túljelentkezés, emeltszintű érettségit tevő tanulóink nagy része jelessel végzett, felsőoktatási felvételi eredményeink pedig 80-90%-osak.

● A tények Önök helyett beszélnek. Mi az, ami különlegessé teszi ezt az iskolát?

· A középpontban a diákok állnak. Fontosnak tartom megjegyezni, hogy nálunk a tanárok szolgáltatást nyújtanak. És a szolgáltatás minősége nagyon fontos. Ha egy szerelő rosszul szereli meg a csapot, lehetőségünk nyílik reklamálni. Ha azonban egy gyerek nem megfelelő elméleti oktatásban és morális nevelésben részesül, nem vihetjük vissza, mondván valami nincs rendben.

· A tanárok feladata a tanítás vagy a nevelés?

· Az életre nevelve átadni hasznos információkat, és megtanítani azt, hogyan kell ezeket alkalmazni.

· Ismét kihangsúlyozta az életre való nevelést.

· Véleményem szerint ez a legfőbb tennivalónk. És ezt csak úgy érhetjük el, ha partnerei és nem bírálói vagyunk diákjainknak. A kislétszámú osztályok lehetővé teszik azt, hogy minden egyes gyerekkel különkülön foglalkozzunk, pontosan ismerjük családi és lelki problémáit, és segítsünk ezek megoldásában, feldolgozásában. A kollégák pszichológusi tanulmányokat végeztek, és három mentális zavarokkal foglalkozó szakemberünk is van, így lehetőség nyílik arra, hogy az ilyen problémákkal küszködő diákok társaikkal együtt tanuljanak, ne érezzék magukat kirekesztve és kevesebbnek.

· Mennyire szólnak bele a szülők a tanárok munkájába?

· Próbálunk egy kölcsönös szimpátián alapuló együttműködést létrehozni. Az általánosan megszokott évi két szülői értekezlettel szemben mi négyet tartunk. Emellett a szülőkkel napi kapcsolatban állunk, és sítáborokon, tanulmányi kirándulásokon is gyakran részt vesznek. Igaz, a gyerekek idejük nagy részét az iskolában töltik, a döntő és végrehajtó szerep mégiscsak a szülőé. Fontos azonban az, hogy ne erőltessék rá régen dédelgetett, meg nem valósult álmaikat a gyermekeikre, engedjék kibontakozni őket, és hagyják, hogy elérjék saját céljaikat.

· Hiszen ezt szerette volna az alapító Gergely László is...

· Igen. Az Ő örökségéhez szeretnék, és szeretnénk hűek maradni, megőrizni, és továbbépíteni, azt, amit ő megálmodott.

Köteles Viktória

Sokat gondolkodtam azon, hogy is mutassam be a jelentősebb egyházakat, hogyan jellemezhetném őket. Száraz tények helyett olyan emberekkel beszélgettem, akiknek életük az egyház, akiknél jobban senki nem tudja, mit jelent a hit.

Templomok falai között

Beszélgetés Berkes László, katolikus plébánossal

Belépve a plébániába nehéz elhinnem, hogy jó helyen járok. A falakat tapétaként borítják a Fűzéri várnál tett kirándulásokor készített fényképek, a futkározó gyerekek arcáról sugárzik a boldogság.

– Ezek a gyerekek valóban tudnak örülni az élet minden apró mozzanatának, keresik azt, hogy mitől, hogyan lehetnek boldogok. A fiatalkori évek, az ifjúság a keresés, a reményteli várakozás és tenni akarás hosszú, de megannyi örömmel tűzdelt útja, melynek végén ott a szent megelégedettség, a végső tapasztalat, hogy csak Istenben lehetünk boldogok. A tökéletes harmóniát csak akkor érhetjük el, ha Istennel élő kapcsolatban vagyunk.

– Végigjárni az utat azonban nem egyszerű...

– Természetesen nem. Vannak Isten felé és Isten ellen mozgató erők. Isten szava mindannyiunkat hív. A hívó szó erős, de nem annyira erőteljes, hogy ne lehetne nemet mondani rá. Mindenkinek szabadon kell döntenie, de az isteni gondviselés az, ami bizonyosságot ad a dolgokról. Olyan ez, mint amikor a barlangász egy tátongó, sötét lyuk mélyéről hívja a peremen álló fiát. Nem lát semmit, nem tud semmit, csak egy valamiben bizonyos: az édesapjába vetett hitébe. És ha a hit és a bizalom teljes, a fiú elindul a hívó szó irányába. Nem lehet a szakadékba akaratán kívül letaszítani, de ott a bizonyosság: az apja.

– Nem lökhetem a szakadékba, de állhatok mellette, foghatom a kezét?

– A vallásos élet, a hívő életre nevelés mindent áthat. A Krisztusban való hit emberszabású, minden örömével, gyötrelmével és próbatételével együtt. Egy pap az egész emberi életet végigkíséri, 24 óra egy nap. Születéstől a halálig. Nem egy napom telt már el úgy, hogy a keresztelőstől a jegyes oktatáson át a temetésig mindig végigéltem.

– Egyfajta próbatétel ez...

– Az egész élet egy próbatétel, melyben a lényeg az út. Az az út, melyet végigjárunk, mely során a kérdés az, hogy megérkezünk-e a célhoz. De Isten megbízik bennünk, a javunkat akarja. Üdvözíteni akar minket, és a szeretete túlárad felénk.

– Mit jelent valójában hívőnek lenni?

– A vallásos nevelés nem katonás rendet és fegyelmet jelent, hanem a szeretet megmutatkozását. A hívő élet rejtett élet, nem pedig magamutogatás. Fontos, hogy a szeretet megmutatkozzon, hiszen az élőnek is életjelei vannak. A vallás a hívő lét életjele.

– Nagyon erős hit kell ahhoz, hogy valaki vallásosnak vallja magát...

– Sokkal erősebb meggyőződés kell ahhoz, hogy nemet mondjunk Istenre. A múlt századforduló elején a hittérítők világszerte hirdették Isten igéjét. Japán nagyon féltette saját kultúráját, ezért szerették volna kiküszöbölni, hogy az országukat is elérjék a térítők. Azért a hajóról lelépők elé egy Jézus arcképével díszített szőnyeget terítettek oly módon, hogy aki el akarta érni Japán partjait rá kellett lépnie a szőnyegre. Aki vallásos volt, a hajón maradt.

– Érdekes kísérlet lenne napjainkban is...

– Kevés az olyan ember, aki határozottan kiáll a meggyőződése mellett, hogy nem hisz Istenben. A legtöbben inkább nem lépnek a szőnyegre... Isten misztérium. Nehéz róla beszélni, és nehéz megélni. De aki egyszer megtalálja Istent, önmagát is megtalálja. Hiszen a mi titkunk is Istenben van elrejtve.

Köteles Viktória

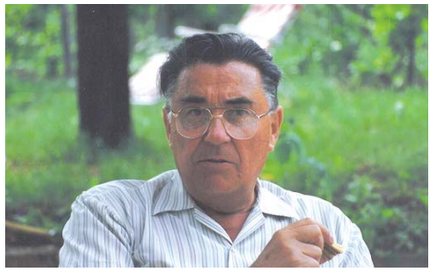

Széllel szemben

Beszélgetés Dr. Török Pállal, Miskolc díszpolgárával

A kis utcákon kanyarogva már éppen azon járt az eszem, hogy fogom megtalálni házigazdám otthonát, mikor egy kedves úrra lettem figyelmes a járdán. – Kezét csókolom, Török Pál vagyok – mutatkozik be, és barátságosan beljebb invitál.

● 1945-ben kerültem a Debreceni Orvostudományi Egyetemre – kezdi **dr. Török Pál,** nyugalmazott főorvos az elbeszélést a kellemes nyugalmat árasztó otthonban. - Egy szerencsés szerencsétlenség megmentett a katonai szolgálattól. A golyó „csak” a tüdőmet érte. Így kerülhettem 1945-ben a Debreceni Egyetem orvosi karára, majd 1949 szeptemberében díjtalan demonstrátorként a Sántha Klinikára.

– Díjtalan demonstrátorként?

● Csak az számított, hogy segítsünk az embereken, és hogy szakmailag fejlődjünk. Sántha Kálmán klinikáján dolgozni életformát jelentett. Olyan személyiség volt ő, akit mindmáig sokan példaképünknek tekintünk, nem csak szakmailag, hanem emberileg is. Olyan orvos volt, aki amellett, hogy a neurológia összes ágát-bogát ismerte, az idegsebészet kiemelkedő szakembere volt, képes volt éjszakákat állni a betegek ágya mellett, és órákig beszélgetni a hozzátartozókkal. Papírt és tollat ragadva olyan szeretettel és egyszerűséggel tudta elmagyarázni az embereknek a legbonyolultabb szakmai dolgokat, hogy a páciensek megértették a betegségüket, és egy kicsit megnyugodtak.

– Nagyon fontos az, hogy a betegek megbízzanak az orvosukban...

● Ma már bizonyított tény az, hogy a pszichés terhek legalább annyira fontosak, mint a testi megbetegedések. Az ember pszichoszomatikus egység. A test rendellenességei kihatnak lelki állapotunkra, kedélyünkre, és ez bizony fordítva is így van. Ha a páciens bízik a doktorban, ha hisz a gyógyulásában, az már fél siker.

– A debreceni egyetemi és pályakezdő évek után Miskolcra vezetett az út...

● 1964-ben ideggyógyász főorvosi állást hirdettek meg Miskolcon, az akkor megalakuló Megyei Kórházban. Vonzott a kihívás, a tenniakarás. Abban az időben Miskolcon hiányzott a modern szemléletű orvosi mag, egy olyan háttér, amelyben dolgozni, gyógyítani lehetett. 1964. december 15-én kerültem a Megyei Kórházba, és olyan várost, egy olyan lehetőséget láttam Miskolcban, ahol a fejlődő ipari centrum miatt szükség van klinikai szemléletű központra, műszerekre és szakemberekre. Az országban elsőként kaptunk például CT készüléket és operációs mikroszkópot. De amire igazán büszke vagyok, azok a munkatársak. Olyan gárdával dolgozhattam együtt, akik nagy segítségemre voltak, akiket saját magunk neveltünk.

– És egy mindenben támogató feleségre...

● Nélküle nem lennék most itt, nem lenne családom, három lányom és öt unokám. Ha ő nem áll mellém, talán el sem jövök Debrecenből, hiszen az ottani vezetőség merő esztelenségnek tartotta a vállalkozást. Miután beszéltek feleségével, Irával, elkísértek Miskolcra „háztűznézőbe”.

– És az Idegsebészeti Központ az 1980-as évekre országos szinten is elismert intézménnyé vált...

● Hosszú volt az út, kemény csatákat kellett vívnunk, de megérte. Ha nem fújt szembe a szél, szinte már nem is éreztem jól magam - mondja nevetve. Hát, igen. A nagypapa korú főorvos még mindig aktív, ahogy Ő mondja, a munka élteti. Reméljük, mindannyiunk örömére még sokáig.

Köteles Viktória

Ékek éke: drágakő és féldrágakő

Rendszeresen jelentkező rovattal találkozhatnak lapunk olvasói, áprilisi számunktól. Szeretnénk beavatni Önöket, az egykori ékszerdivatba, de főként a jelenlegi trendekbe. E rovat keretében megszólaltatunk majd ötvösöket, s olyan szakembereket is, akik értői, művelői e csodálatos területnek. Szeretnénk, ha megismernék az arany, az ezüst, a platina-ékszereket, a drágaköveket; azok gyógyító hatásait, az igazgyöngyöket. E rovattal semmi más célunk nincs, csupán az, hogy ha vásárolni szeretnének az egyre gazdagodó kínálatból, amelyek az ékszerboltok polcain sorakoznak, egy kicsit értőbb szemmel nézzék a felhozatalt, s amit aztán kiválasztanak, a látvány mellett, igazi értéket is képviseljen.

Az arany ékszereket drágakövekkel, vagy féldrágakövekkel díszítik. A drágakövek olyan természetes keletkezésű ásványok, melyek szépségük, ritkaságuk és megfelelő keménységük, időtállóságuk alapján megnyerték az emberek tetszését. A drágakövek tanulmányozásával a drágakőtudomány vagy gemmológia foglalkozik. A drágakövek többsége szervetlen eredetű.

Bizonyos ásványokat színükért, másokat fényükért például a gyémántot csodálatos csillogásáért, vagy a fényjelenségekért például a zafírt csillaghatásáért, esetleg szabályosan elhelyezkedő zárványaiért – tigrisszem – kedveljük jobban.

A drágakövek keletkezéséhez az alkotóelemeken kívül speciális külső körülmények szükségesek: hőmérséklet, nyomás, megfelelő összetételű oldat. A drágakövek tehát nem találhatók bárhol és tetszőleges mennyiségben, felkutatásuk, kitermelésük és feldolgozásuk rengeteg időt, pénzt és emberi munkát igényel.

A drágaköveket ősidők óta dísztárgyakba, ékszerekbe foglalják be, vagy éppen belőlük készítenek használati tárgyakat. Ezeknek a tárgyaknak bírniuk kell a hordást, a gyakori igénybevételt, azaz a drágaköveknek megfelelően ellenállónak kell lenniük ahhoz, hogy tartósan az emberek birtokában lehessenek.

Horoszkóp és drágakövek

Kos - rubin

Az ókorban a boldogság jelképének tekintették. A kő megszünteti a szomorúságot, viselőjének szerencsét hoz, és kedvezően hat az igyekvőre.

A Kos jól tudja, mit akar, szenvedélyes alkat, semmilyen akadályt nem ismer. Amennyiben problémák vetődnek fel a kapcsolatunkban, gondoljunk erősen a rubin piros színére. Dinamikussá tesz, és növeli a bátorságot.

Bika - lazurkő

A csillagos éjszaka kozmikus jelképe. Keleten mindenütt titokzatos kék kőnek nevezik, amely kétségtelenül segít az ártó szellemek, a rosszindulat ellen.

A Bika olyan, mint a köve, nemes és őszinte. Visszautasítja a megalkuvást. Hűséges, tartós kapcsolatot keres. A kő a szabadság jelképe is.

Ikrek - topáz

A topáz semlegesíti az ártó szándékot, ezért hatása különösen áldásos. Aranykőnek is mondják, amely elősegíti szerelmes kapcsolatok létrejöttét.

Az Ikrek szülötte tele van élettel. Fényes, akár a Nap, oda siet, ahová a szerelem hívja, és ez bizony gyakran előfordul. A topáz sárga színe erőt és hatalmat ad, általa tovaillan a kétely és a feszültség.

Rák - hegyi kristály

Átlátszó, mintha nem is létezne. A jövőbelátás, az okosság, a titokzatos hatalom jelképe.

A Rák gyengéd és érzéki, őszinte szerelmet keres.Ám ha csalódik, félő, hogy a kudarc elvadítja, és bezárkózik, hogy elrejtse bánatát. Ilyenkor kell a kőre gondolni, amely segíteni rendet teremteni a káoszban.

Oroszlán - gyémánt

Természetesen a kövek királynője. Az istenek ajándéka. Természete megváltoztathatatlan.

Az Oroszlán nagyvonalú, önzetlen, természetéből fakadóan jóindulatú, megértő. Számára a szerelem nemes érzelmeket jelent. A gyémánt erősíti a szerelmet, fellobbantja a legrejtettebb szenvedályeket is.

Szűz - jáspis

Nőies kő. Az élet köve, amely erőt ad viselőjének. Zöld színe a fiatalság és a halhatatlanság jelképe.

Komoly, bár csökönyös, és mindenkit irányítani szeretne. Bízni kell az életben és a barátokban, csak így teljesülhetnek a leglényegesebb vágyak: család, otthon, házasság.

Mérleg - smaragd

Az alkimisták szerint Hermész köve, az időről időre való megújulás kifejezője. Az erő, a tavasz és a fejlődés jelképe.

A Mérleg mindennél jobban szereti a harmóniát, a súrlódásmentes, gyengéd, békés kapcsolatokat. Akkor hallgat, amikor beszélni kéne, és ezt később megbánja. Ha a smaragdra gondolunk, vonzóbbnak és magabiztosabbnak érezzük magunkat.

Skorpió - gránát

A tettek kövének nevezik. A szerelem istennőinek, Aphroditének és Vénusznak a jelképe. Tőle van a szenvedély, a láng.

A Skorpió gyakran kitör, mint egy vulkán. Mindent elsöpör, ráveti magát áldozatára, és nem engedi el. Titkos vágya viszont az, hogy valaki ellenálljon, mert egy skorpió attól lesz igazán szerelmes és boldog.

Nyilas - türkiz

Az aztékok, illetve a törökök a Nap-isten kövének nevezték. Erős kisugárzása van, elűzi a gonosz szellemeket.

A Nyilas folyton kalandokat keres, imád utazni. Lelke mélyén viszont állandóságra vágyik. A türkiz segít fenntartani a harmóniát, megőrizni a lelki békét.

Bak - ónix

Az éjszakák kövének is nevezik. Indiában földön túli erőt tulajdonítanak neki: megvéd a rossz szellemektől - illetve akik vágynak rá, azoknak meghozza az igaz szerelmet.

A Bak leginkább tartósságra vágyik. A szakításra vonatkozó legcsekélyebb célzás is romjaiba dönti. Az ónix az idő szövetségese is, mert egyáltalán nem kopik.

Vízöntő - ametiszt

A mértékletesség, a szellem köve, alázatossá és békéssé tesz. A püspökök mai napig ezt hordják.

A Vízöntő örök álmodozó, hisz a szerelemben, szíve mentes minden birtoklási vágytól. Teljes szabadságot élvez, és mégis hűséges. A kő megnyugtatja a testet és a szellemet, kitisztítja a látást.

Halak - akvamarin

A tenger kövének nevezték egykor, ez védte a vihartól a hajósokat. Fejleszti a beleérző képességet, megvilágosítja a szellemet és bátorságot ad.

A Halak szülötte figyel környezetére. Egy ideig bárkivel el tudja hitetni, hogy pótolhatatlan. Egészen addig, amíg bele nem fárad. A kő hasznos tanácsokat sugallhat.

VAJDA ÉKSZERBOLT

Miskolc, Ady E. u. 20. Centrum Áruház 2. emelet és földszint, a parkolónál, Búza tér 14/a (a Paprika sörözőnél), Széchenyi u. 64., Városház tér 7.

Programajánló

Morzsák Borsod-Abaúj-Zemplén megye programjaiból:

2006. augusztus 22-től 31-ig

Összeállította: Zsuga Éva a Tourinform Borsod-Abaúj-Zemplén megye munkatársa

Augusztus 25–27.:

III. Nemzetközi Motoros találkozó és Rockfesztivál

(Kazincbarcika, Városi Strand)

Motoros felvonulás, látványos bemutatók és koncertek várják az érdeklődőket.

Információ: Egressy Béni Művelődési Központ és Könyvtár Tel.: 48/510-220.

www.c3.hu/~egressy

●

Augusztus 25–27.:

Bányász Fúvószenekarok és Művészeti Együttesek Országos Találkozója

(Kazincbarcika és környéke)

A bányász fúvószenekarok mellett már évek óta rendszeres résztvevői a találkozónak a táncművészeti együttesek is.

Információk: Egressy Béni Művelődési Központ és Könyvtár Tel.: 48/510-220.

www.c3.hu/~egressy

●

Augusztus 26.:

Viszlát Nyár!

(Tiszaújváros, Derkovits Gyula Művelődési Központ és Könyvtár)

Nyárbúcsúztató könnyűzenei szórakoztató rendezvény, Tiszaújváros több helyszínén.

Információ: Derkovits Gyula Művelődési Központ és Könyvtár Tel.: 49542-004. www.tujvmkvk.hu

Augusztus 27.:

Amatőr Művészeti Fesztivál 13. Országos Népzenei Minősítő Kórustalálkozó

(Ormosbánya, Művelődési Ház)

A magyar Kórusok zenekarok Szövetségével közösen rendezett minősítővel egybekötött népdal énekesek, hangszeres szólisták pávakörök, citeraegyüttesek, népzenét játszó együttesek országos találkozója, versenye. Információ: Önkormányzat Ormosbánya, tel.: 48/569-001.

Érdekességek Borsod-Abaúj-Zemplén megyéből

Hámori-tó, de mitől Hámori?

Miskolc-Lillafürednél a Hámori-tó kedvelt fotótéma a Palota Szállóval a háttérben. A Hámori-tó egyébként egy mesterséges tó, a Garadna-patak felduzzasztásából keletkezett, és vize a vaskohóhoz kellett. Fazola Henrik 1772-ben építette az ómassai (Lillafüred közelében) olvasztót, majd a hámorokat. Szóval a hámor olyan – rendszerint vízi erőre működő – nagy kalapács, melylyel vasat, rezet formálnak, kovácsolnak. A Fazola gyár 1848-49-ben ágyúkat, szuronyokat készített Kossuth seregének.

●

Toldi és Arnót

Toldi emléke a nép ajkán napjainkig fennmaradt. Arnót községben egy bajvívó barátjával úgy megszorították egymás kezét, hogy mindkettőjüké lángra lobbant. Majd a levegőbe emelkedve kezdtek el vívni.

(Lásd: Illés György: Várak dicsérete című könyv.)

EU Hírek

A Bizottság mégis ellenzi a dohányosok hátrányos megkülönböztetését

Pár nappal egy bizottsági bejelentés után, amely szerint a dohányzók diszkriminálhatók, a testület újabb állásfoglalást adott ki, amelyben a Bizottság cáfolja korábbi bejelentését.

Félreértés azt állítani, mint ahogy a médiában néhol szerepelt, hogy az EU "zöld utat enged annak, hogy állásra való jelentkezésnél dohányosokat e szokásuk miatt utasítsanak el", vagy "megengedi a dohányosok hátrányos megkülönböztetését" - áll a bizottsági dokumentumban. A testület által kiadott közlemény szerint "amint az Európai Unió Alapjogi Chartájában is olvasható, az EU a hátrányos megkülönböztetés minden formáját ellenzi".

Az Európai Közösséget létrehozó Szerződés 13. cikke lehetőséget ad a Bizottságnak arra, hogy egyes területeken jogszabályokat alkosson a hátrányos megkülönböztetés ellen. Ennélfogva az EU-jogalkotás tiltja a koron, fogyatékosságon, szexuális irányultságon és valláson vagy meggyőződésen alapuló bármilyen megkülönböztetést a munkahelyen, a nemen, faji vagy etnikai származáson alapuló megkülönböztetés általánosan tilos - írja a szöveg.

A Bizottság szerint az a tény, hogy az EU-jogszabályok nem terjednek ki a dohányosok hátrányos megkülönböztetésére, nem jelenti azt, hogy a Bizottság a dohányosok hátrányos megkülönböztetését jogosnak tekinti. Az embereket képességeik és végzettségük alapján kell foglalkoztatni, és semmilyen oknál fogva nem szabad eleve elzárni őket képességeik bizonyításának lehetőségétől.

A testület közleményében kifejti: Bármilyen hátrányos megkülönböztetés, amely az említett EU-jogalkotás hatáskörén kívül esik, a tagállamok hatáskörébe tartozik.

Jóllehet a dohányosok és a nem dohányzók egészségének védelme érdekében a Bizottság támogatja a munkahelyi füstmentes környezetet, a Bizottság erősen kételkedik abban, hogy a dohányosok hátrányos megkülönböztetése politikailag elfogadható. A dohányfüggőség (és az esetleges munkahelyi következmények) kezelésének minden bizonnyal nem ez a legmegfelelőbb módja - áll a dokumentumban.

Tizenöt tagállam ellen indul eljárás a szén-dioxid kibocsátási tervek miatt

Az Európai Bizottság tizenöt tagállam ellen kezdeményez eljárást, amiért nem tartották be a 2008 utáni szén-dioxid kibocsátási tervek leadására szabott június végi határidőt.

A Bizottság a 15 tagállamhoz intézett levelében felszólította a kormányokat az elszalasztott határidőre és új leadási dátumot kért tőlük. A tagállamoknak egy hónapon belül kell válaszolniuk Brüsszelnek, ha nem akarják magukat az Európai Bíróságon találni.

A Bizottság Ausztriát, Belgiumot, Ciprust, Csehországot, Dániát, Finnországot, Magyarországot, Olaszországot, Lettországot, Máltát, Hollandiát, Portugáliát, Szlovéniát, Szlovákiát és Svédországot figyelmeztette.

Az EU szén-dioxid kereskedelme 2005 elején indult és lehetővé tette, hogy az EU-tagországok kibocsátói szabadon kereskedhessenek a kibocsátási kvótájukból fennmaradt szén-dioxid mennyiséggel. A rendszer lényege, hogy Európa elérje a kiotói jegyzőkönyvben megfogalmazott kibocsátási célokat.

A szén-dioxid ára áprilisban nagyot zuhant, amikor kiderült, hogy a tagállamok 2005-ben a vártnál kevesebb szén-dioxidot bocsátottak ki.

Magyarország nem akar a borreform vesztese lenni

Az EU bortermelő országai nem kérnek az Európai Bizottság által ajánlott radikális borpiaci reformból, amelynek a felvizezésén fognak munkálkodni a következő hónapokban.

Az Európai Unió bortermelő országai, köztük Magyarország kedden egyértelművé tették, hogy a Bizottság által elképzelt formában elfogadhatatlannak tartják a borpiac reformját. A mezőgazdasági miniszterek első ízben folytattak vitát Brüsszel néhány hete ismertetett reformterveiről, amelyek a versenyképesség javításának jelszavával radikális változásokat irányoznak elő az ágazatban.

Az agrárminiszterek ülésén lényegében megismétlődött az előző termékpálya-reformokból már jól ismert forgatókönyv: a változások által legjobban érintett országok eredeti formájukban elvetették Brüsszel elképzeléseit és kevésbé radikális, jobban kiegyensúlyozott, fokozatos reformfolyamat mellett törtek pálcát. A borpiac reformjáról legkorábban a jövő év első felében esedékes német elnökség alatt születhet megállapodás.

Magyarország más bortermelő államokhoz hasonlóan elutasította a bizottság reformtervezet egyik központi elemét, amely egy erőltetett szőlőtőke-kivágási programmal próbálná meg helyreállítani a kereslet és kínálat közötti egyensúlyt az EU-ban. Ficsor Ádám szakállamtitkár szerint ugyanakkor hazánk már kevésbé ellenségesen viszonyulna a kivágási támogatásra vonatkozó elképzeléshez, ha az lassabb tempóban menne végbe és szerkezetváltási támogatással is párosulna. A magyar kormány az országonként eltérő adottságokra hivatkozva azt szeretné, ha a tagállamok egy keretszabályozási rendszer formájában a borágazati támogatások lehetőleg minél nagyobb hányadáról saját hatáskörben dönthetnének és erre a célra egy nemzeti boríték fölött rendelkezhetnének. Ficsor hazánk elemi érdekének nevezte azt is, hogy a Bizottság elképzeléseivel szemben továbbra is cukor, illetve must hozzáadásával lehessen növelni a borok alkoholtartalmát.

SIMPLY CLEVER - EGYSZERŰEN NAGYSZERŰ

Íme:

- Climatic klíma
- ABS
- MBA
- Stream MP3-as CD lejátszó
- Elektromos ablakemelők
- Elektromos tükör
- Kp. zár távrányítással
- 4 légzsák
- Hűthető könyök-támasz elöl... stb.

***és mindez* 3 994 000 Ft-tól!**

Ráadásul most ajándékba adunk
MIO 169 Pocket PC-t (magyarországi navigációs szoftverrel)
vagy HELIOS könnyűfém keréktárcsát és téligumi szettet.

Opciós 5let hitel akcióval,
már 199 700 Ft kezdőbefizetéssel elvihető,
5 éves futamidőre, havi 44 473 Ft-tól.
(50% opciós díj, 5,65% THM)

Emlékeztető: NYÍLT 7vége SZEPTEMBER 2-3.

Kombinált átlagfogyasztás: 5,3-9,2 l/100 km, Co_2 kibocsátás: 143-221 g/km.
A képen látható autó illusztráció.

Már 15 éve az Ön Škoda márkakereskedője:

Multi-Turbo Kft.

3508 Miskolc-Hejőcsaba,
Görgős u. 4.
Tel.: (46) 561-120,
Fax: (46) 561-134
www.multiturbo.hu